

RAPORT

O STANIE GMINY BRODNICA

W ROKU 2020

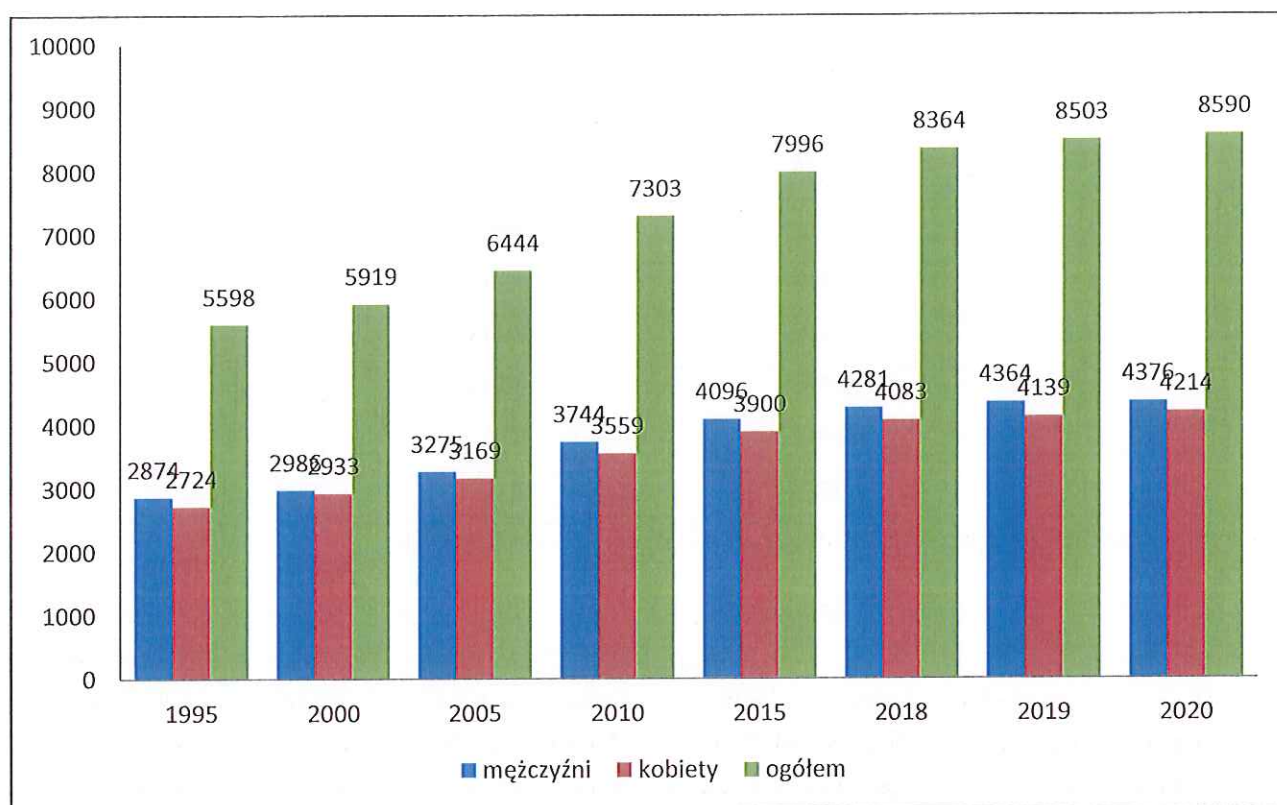
Wójt
Adam Zalewski

Brodnica, maj 2021r.

Największy napływ ludności notuje się we wsiach leżących przy terenach podmiejskich tj. w Karbowie, Kruszynkach, Podgórzu, Wybudowaniu Michałowo. Wśród ludności napływowej przeważają osoby w wieku produkcyjnym poniżej 40 roku życia. Są to często ludzie znajdujący się w tzw. „wieku mobilnym”, w którym stosunkowo łatwiej zmienić miejsce zamieszkania i przystosować się do nowych warunków niż osobom starszym.

Z przedstawionego poniżej wykresu wynika, że ludność na przestrzeni ostatnich 25 lat wzrosła o 2.992 osoby i na koniec 2020 roku wyniosła 8 590 osób.

Wykres 1. Zmiany demograficzne w Gminie Brodnica w okresie ostatnich 25 lat.

Źródło: Dane na podstawie ewidencji ludności Gminy Brodnica

Gmina Brodnica jest jednostką samorządową z największą dynamiką wzrostu liczby ludności w powiecie brodnickim, co pokazują poniższe dane.

Tabela 1. Gmina Brodnica na tle zaludnienia w sąsiednich gminach wiejskich

Nazwa gminy	2010	2014	2018	2019	2020
Bartniczka	4789	4786	4708	4742	4708
Bobrowo	6393	6379	6334	6304	6337
Brodnica	7303	7889	8364	8503	8590
Brzozie	3739	3787	3793	3852	3828
Osiek	4136	4103	4026	4000	4022
Świdziebnia	5302	5349	5205	5260	5116
Zbiczno	4752	4843	4873	4885	4873

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (Bank Danych Lokalnych)

Z przedstawionej tabeli wynika, że Gmina Brodnica jest gminą wiejską o największej liczbie ludności w Powiecie Brodnickim i jedyną z tak dużym przyrostem liczby ludności. Analizując dane z lat 2018 - 2020 ludność naszej gminy jest ponad dwukrotnie większa od dwóch najmniej licznych gmin w powiecie.

Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy Brodnica w latach 2010 – 2020

Poszczególne lata	Liczba mieszkańców
2010	7303
2011	7545
2012	7654
2013	7745
2014	7889
2015	7996
2016	8159
2017	8268
2018	8364
2019	8503
2020	8590

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (Bank Danych Lokalnych)

Sieć osadniczą gminy tworzy 25 miejscowości, które składają się na 22 sołectwa (od 2019 roku - wcześniej było 20 sołectw). W dniu 29 marca 2019 r. Rada Gminy Brodnica podjęła uchwałę nr V/47/19 w sprawie podziału sołectwa Karbowo i utworzenia trzech odrębnych sołectw. W Gminie Brodnica dominują sołectwa liczące od 200 do 599 mieszkańców. Najmniejsze sołectwo liczy 87 osób - Gorczeniczka. Największym sołectwem było zawsze Karbowo z stale rosnącą liczbą mieszkańców, która na koniec 2018r. wynosiła ponad 2000 osób, dlatego też m.in. podzielone zostało na trzy sołectwa a wprowadzony podział jest zgodny z podziałem na okręgi wyborcze.

Przestrzenne rozmieszczenie ludności gminy jest bardzo zróżnicowane, najwięcej jest (12) wsi średniej wielkości liczących od 100 do 499 mieszkańców. Łącznie skupiają one 30 % ludności gminy. Rośnie liczba (7) dużych wsi liczących powyżej 500 osób, w których mieszka przeważająca liczba, bo 67% mieszkańców gminy. Wsie bardzo małe poniżej 100 osób są mniej licznie (6) reprezentowane. Na wyróżnienie zasługują miejscowości z najintensywniej rosnącą liczbą mieszkańców od 1990r.: Karbowo (wzrost o 1110 osób), Wybudowanie Michałowo (wzrost o 413 osób), Szabda (wzrost o 285 mieszkańców), Podgórz (wzrost o 258 osób), Gorczenica (wzrost o 221 osób), Cielęta (wzrost o 159 osób), Moczadła (wzrost o 153 osoby) i Szczuka (wzrost o 103 osoby). Szczegóły w poniższej tabeli.

Tabela 3. Zmiany w liczbie mieszkańców w poszczególnych wsiach w latach 1990-2020.

Lp.	Miejscowość na terenie Gminy Brodnica	Liczba mieszkańców							
		1990	1995	2000	2005	2010	2015	2019	2020
1	Bartniki	72	77	84	81	96	108	109	108

2	Bobrowiska	38	40	38	37	40	41	51	57
3	Cieleća	458	510	512	552	608	648	621	617
4	Wybudowanie Michałowo	155	170	189	257	378	464	547	568
5	Drużyny Dworzec	11	12	10	14	18	17	15	13
6	Dzierżno	137	156	153	153	152	154	148	149
7	Gorczenica	434	502	517	547	572	603	634	655
8	Gorczeniczka	75	94	95	94	87	81	83	87
9	Gortatowo	169	213	200	209	230	230	237	228
10	Karbowo	1008	1076	1160	1434	1693	1912	2087	2118
11	Kominy	68	109	103	90	143	168	191	199
12	Kozi Róg	79	116	122	113	115	126	128	124
13	Kruszynki	164	138	252	279	335	349	341	336
14	Mszano	331	280	277	290	302	318	320	316
15	Moczaźła	355	380	369	403	412	438	502	508
16	Nowy Dwór	113	105	85	83	87	79	68	67
17	Niewierz	283	300	299	296	296	295	296	294
18	Opalenica	113	108	122	127	133	135	135	134
19	Podgórz	153	144	164	170	285	351	413	411
20	Szabda	460	497	502	547	574	645	729	745
21	Szczuka	417	420	427	463	466	497	520	523
22	Szymkowo	180	167	163	168	162	157	160	158
23	Sobieszerno	147	152	145	151	147	148	145	142
24	Tama Brodzka	34	35	30	30	32	22	24	24
25	Tywola	48	57	55	52	49	10	9	9
	Razem:	5502	5858	6073	6640	7413	7996	8503	8590

Źródło: Dane na podstawie ewidencji ludności Gminy Brodnica

Tabela 4. Ruch naturalny ludności w Gminie Brodnica w latach 2010-2020

Wyszczególnienie	2010	2014	2015	2018	2019	2020
Urodzenia	100	97	84	89	103	94
Zgony	70	59	56	58	53	76
Małżeństwa	36	47	35	43	48	31

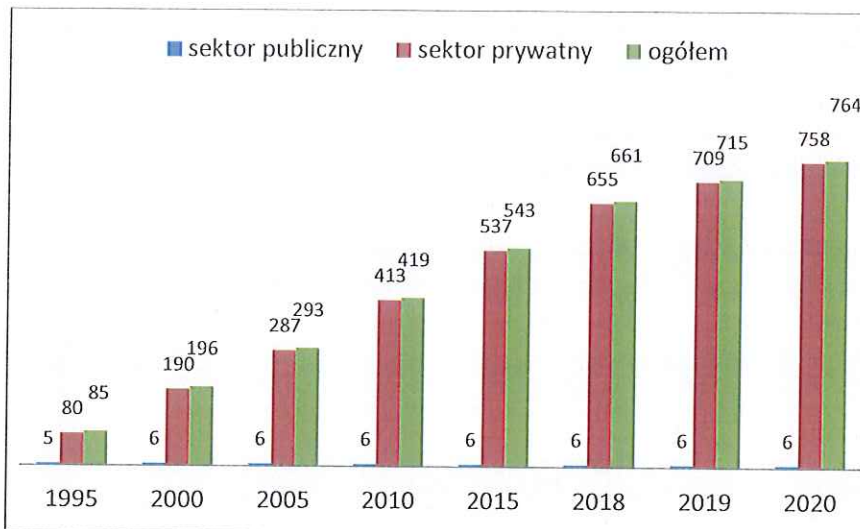
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (Bank Danych Lokalnych)

Z przedstawionej tabeli nr 4 wynika, że w okresie ostatnich 10 lat w gminie utrzymuje się większa ilość urodzeń niż zgonów, czyli występuje dodatni przyrost naturalny oraz wzrost ilości zawieranych małżeństw.

D. Przedsiębiorczość i rynek pracy w gminie

Wraz ze wzrostem liczby mieszkańców w gminie wzrasta także liczba podmiotów gospodarczych mających siedzibę na jej terenie. Poniżej zamieszczone zostały dane o ilości podmiotów gospodarczych w latach 1995 - 2020.

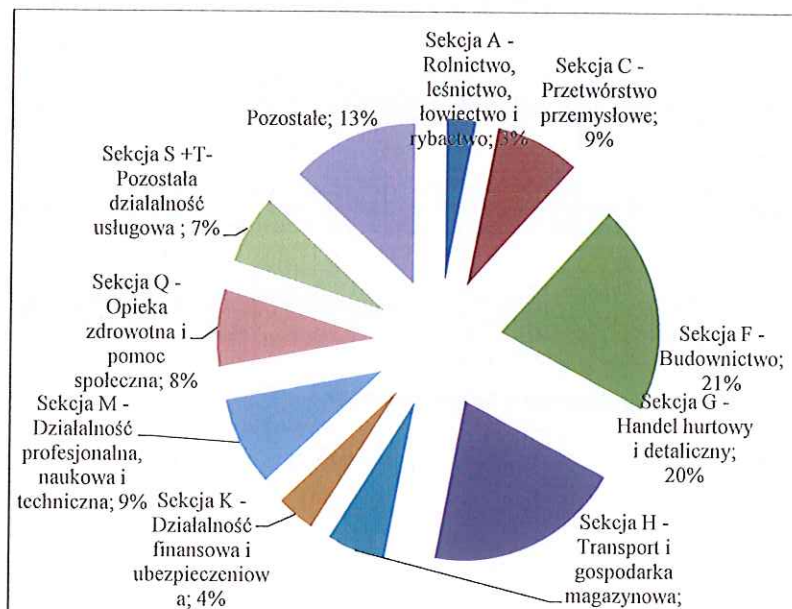
Wykres 2. Podmioty gospodarcze wpisane do rejestru REGON w Gminie Brodnica w okresie ostatnich 25 lat

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (Bank Danych Lokalnych)

Systematycznie zwiększa się ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, znaczący wzrost nastąpił zwłaszcza w okresie ostatnich 10 lat. Z analizy podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w **Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej** wynika, że w Gminie Brodnica dominuje sektor prywatny, a w nim osoby fizyczne.

Wykres 3. Podmioty gospodarcze w Gminie Brodnica według sekcji PKD w 2020r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (Bank Danych Lokalnych)

Podmioty gospodarcze funkcjonujące w gminie to w zdecydowanej większości małe firmy zatrudniające do 9 pracowników (96,34%), 26 przedsiębiorców zatrudnia od 10 do 49 pracowników

a tylko dwóch zatrudnia powyżej 50 do 249 pracowników. Wśród podmiotów gospodarczych dominuje branża budowlana oraz handel hurtowy i detaliczny. Przetwórstwo przemysłowe stanowi 9 % margines i jest funkcją uzupełniającą.

Pomimo zwiększającej się liczby podmiotów gospodarczych na terenie gminy wciąż przeważa funkcja rolnicza użytków gruntowych, a wśród gospodarstw rolnych widać coraz większą specjalizację.

Tabela 5. Struktura użytków gruntowych Gminy Brodnica w latach 2005-2020

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]				
		2005	2010	2015	2019	2020
1.	UŻYTKI ROLNE – razem	8641	8585	8469	8414	8400
	Grunty orne	7758	7724	7627	7589	7571
	Sady	200	184	170	162	162
	Ląki	435	440	441	437	438
	Pastwiska	248	237	231	226	229
2.	LASY	2290	2364	2377	2391	2393
3.	POZOSTAŁE GRUNTY	1736	1720	1822	1866	1878
	w tym tereny mieszkaniowe i przemysłowe	14	41	115	141	156

Źródło: Starostwo Powiatowe w Brodnicy

W strukturze użytków gruntowych przeważają użytki rolne, które w 2020 roku stanowiły 66 % powierzchni ogólnej, co dawało 8 400 ha. Wśród użytków rolnych dominowały grunty orne, zajmujące w 2020 r. powierzchnię 7 571 ha (90 %). Drugą pozycję wśród użytków gruntowych zajmują lasy - 2 393 ha. Z roku na rok struktura użytków gruntowych Gminy Brodnica ulega zmianie. W ciągu ostatnich 15 lat ogólna powierzchnia użytków rolnych zmniejszyła się o 241 ha, natomiast w porównaniu do 2019 o 14 ha. Przybyło natomiast lasów o 103 ha i gruntów pozostałych o 142 ha. W wyniku zmian w użytkowaniu gruntów na terenie gminy bardzo duży wzrost następuje w powierzchni terenów mieszkaniowych i przemysłowych – o 126 ha. Najwięcej takich gruntów jest w obrębie Karbowo, Szabda, Wybudowanie Michałowo, Szczuka i Gorczenica.

Tabela 6. Struktura gospodarstw rolnych osób fizycznych w Gminie Brodnica w latach 2012-2020

Wielkość gospodarstwa w ha	Liczba gospodarstw					
	2012	2013	2014	2015	2019	2020
1-2	282	280	291	285	278	276
2-5	249	243	251	260	257	260
5-7	92	97	104	107	121	117
7-10	121	123	125	120	125	123
10-15	100	101	92	91	91	87
Powyżej 15	120	117	112	115	109	113
Razem	964	961	975	978	981	976

Źródło: opracowanie własne

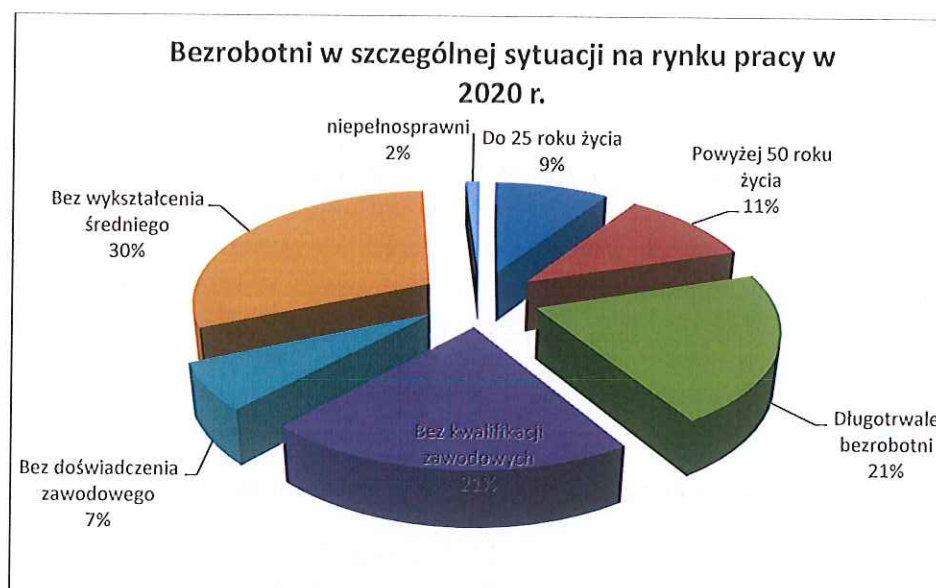
Na terenie Gminy Brodnica przeważają małe gospodarstwa rolne do 5 ha, w 2020 r. było ich aż 536, co stanowi 55% wszystkich gospodarstw rolnych należących do osób fizycznych. Ze względu na fakt, że trudno utrzymać się z gospodarstwa o niewielkiej powierzchni, większość osób prowadzących niewielkie gospodarstwa rolne pracuje dodatkowo poza rolnictwem. Właściciele małych gospodarstw rolnych bardzo często szukają dodatkowych zarobków poza rolnictwem np. w działających na terenie gminy lub miasta Brodnicy zakładach pracy. Ze względu na brak danych (GUS nie posiada danych w tym zakresie dla poszczególnych gmin) nie można jednoznacznie stwierdzić, ale prawdopodobnie w Gminie Brodnica większość mieszkańców utrzymuje się z pracy poza rolnictwem.

E. Sytuacja społeczna

Zjawisko bezrobocia na rynku pracy

Bezrobocie to zjawisko gospodarcze polegające na tym, że pewna część ludzi zdolnych do pracy i jej poszukujących nie znajduje zatrudnienia. Jego miarą jest stopa bezrobocia, będąca relacją liczby zarejestrowanych bezrobotnych do zasobu siły roboczej lub do liczby ludności w wieku produkcyjnym (16-65 lat mężczyźni i 16-60 lat kobiety). Na koniec 2020r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Brodnicy było 243 zarejestrowanych bezrobotnych z Gminy Brodnica, w tym 146 kobiet i 97 mężczyzn.

Wykres 4. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2020r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Brodnicy

Tabela 7. Osoby bezrobotne w Gminie Brodnica w latach 2014-2020.

Wyszczególnienie	2014			2016			2018			2020		
	Mężczyźni	Kobiety	ogółem	Mężczyźni	Kobiety	ogółem	Mężczyźni	Kobiety	ogółem	Mężczyźni	Kobiety	ogółem
1 Liczba bezrobotnych	153	226	379	93	168	261	77	129	206	97	146	243

	Bezrobotni z prawem do zasiłku	29	24	53	14	21	35	9	21	30	10	26	36
2	Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy	126	208	334	75	145	220	56	112	168	71	119	190
w tym:	Do 25 roku życia	32	53	85	19	25	44	12	21	33	11	31	42
	Powyżej 50 roku życia	47	29	76	35	22	57	19	13	42	32	17	49
	Długotrwale bezrobotni	47	138	185	34	95	129	20	64	84	25	71	96
	Bez kwalifikacji zawodowych	45	81	126	33	66	99	28	44	72	38	57	95
	Bez doświadczenia zawodowego	19	57	76	15	24	39	12	24	36	8	22	30
	Bez wykształcenia średniego	106	115	221	72	82	154	55	64	119	71	68	139
	Niepełnosprawni	9	11	20	3	4	7	5	4	9	4	1	5

Zródło: Dane z Powiatowego Urzędu Pracy w Brodnicy

Analizując powyższe dane widzimy, że nadal największą grupę osób bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią osoby, które nie posiadają wykształcenia średniego oraz osoby długotrwale bezrobotne, trzecią co do wielkości grupą są osoby bez żadnych kwalifikacji zawodowych. Niepokojący jest wzrost ilości osób bezrobotnych w wieku do 25 roku życia oraz osób bez kwalifikacji zawodowych.

F. Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Brodnica realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brodnicy. Podstawowym trzonem jego działalności jest realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w oparciu o instrumenty, określone w ustawie o pomocy społecznej, a więc podejmowanie takich działań, których celem jest udzielanie osobom różnych form wsparcia, pozwalających na przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie samodzielnie pokonać przy wykorzystaniu własnych umiejętności, możliwości, zasobów i uprawnień. Najczęstszymi powodami kwalifikującymi do pomocy są: ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, niepełnosprawność, długotrwała choroba i przemoc w rodzinie. Z pomocy korzystają również osoby z trudnościami w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, z powodu uzależnień, potrzeby ochrony macierzyństwa.

Tabela 8. Powody przyznania pomocy przez GOPS w 2019 i 2020r.

<i>Powody trudnej sytuacji życiowej</i>	<i>Liczba rodzin w 2019r.</i>	<i>Liczba rodzin w 2020r.</i>
Ubóstwo	145	121
Sieroctwo	1	1
Bezdomność	7	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa (wielodzietność)	49	39
Bezrobocie	104	93
Niepełnosprawność	117	98

<i>Powody trudnej sytuacji życiowej</i>	<i>Liczba rodzin w 2019r.</i>	<i>Liczba rodzin w 2020r.</i>
Długotrwała choroba	68	68
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem: w tym: - rodziny niepełne	35 31	34 30
Alkoholizm	22	20
Przemoc w rodzinie	32	42
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	5	3
Zdarzenia losowe	0	1
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: dane GOPS Brodnica/ sprawozdanie MPiPS-03 za 2019r. i za 2020r.

1. Realizacja świadczeń pomocy społecznej

Tabela 9. Zadania zlecone gminie – udzielone świadczenia w 2020 roku

<i>Formy pomocy</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Kwota świadczeń w zł</i>
Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi	14	14	137 489
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną	0	0	0
Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez Sąd	4	51	20 320

Źródło: dane GOPS Brodnica/ sprawozdanie MPiPS-03 za 2020 r.

Tabela 10. Zadania własne gminy - udzielone przez GOPS w Brodnicy świadczenia w 2020r.

<i>Formy pomocy</i>	<i>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie</i>	<i>Liczba rodzin</i>	<i>Kwota świadczeń w zł</i>
Dożywianie dzieci i młodzieży w szkole	91	63	32 580
Usługi opiekuńcze	21	21	82 871
Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	1	600
Zasiłki celowe i w naturze ogółem w tym:	200	186	355 156
- zasiłki celowe	66	61	21 638

- specjalne zasiłki celowe	65	63	26 098
- zasiłek celowy (sprawienie pogrzebu)	0	0	0
- zasiłki celowe w ramach programu „posilek w szkole i w domu”	160	153	307 420
Zasiłki okresowe	63	62	118 669
Udzielenie schronienia / schronisko	5	5	27 840
Odpłatność gminy za pobyt w DPS	3	3	86 897
Zasiłki stałe ogółem / wydatki/ w tym:	32	32	198 268
- dla osoby samotnie gospodarującej	26	26	174 879
- dla osoby pozostającej w rodzinie	6	6	23 389

Źródło: dane GOPS Brodnica/ sprawozdanie MPiPS-03 za 2020r.

Tabela 11. Udzielone świadczenia w ramach poradnictwa i pracy socjalnej w 2020r.

<i>Formy pomocy</i>	<i>Liczba rodzin</i>
Poradnictwo specjalistyczne w szczególności prawne i psychologiczne	32
Interwencja kryzysowa	0
Praca socjalna	572
Kontrakty socjalne	61

Źródło: dane GOPS Brodnica/ sprawozdanie MPiPS-03 za 2020 r.

Na mocy ustawy o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. oraz upoważnienia Wójta Gminy Brodnica, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zajmuje się całokształtem zadań wynikających z obsługi Karty Dużej Rodziny. W roku sprawozdawczym do GOPS wpłynęły 43 wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny. W Gminie Brodnica (stan na 31.12.2020r.) KDR posiada 268 rodzin, w tym: 501 rodziców/ opiekunów oraz 588 dzieci. Program jest finansowany całkowicie z dotacji z budżetu państwa.

2. Realizowane zadania przez asystenta rodziny w 2020 roku.

Zgodnie z ustawą z dnia 9.06.2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej GOPS w Brodnicy zatrudnia pracownika asystenta rodziny, który ma na celu pomoc w przezwyciężeniu trudnej sytuacji rodzinnej. Praca asystenta opiera się na bezpośrednim kontakcie z klientami w ich miejscu zamieszkania, współpracy z instytucjami, urzędami, służbą zdrowia itp. Asystent rodziny zatrudniony jest w ramach zadaniowego trybu pracy, co pozwala na pracę z rodzinami w różnych godzinach, także poza godzinami pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy. Dla każdej rodziny, po wcześniejszej ocenie sytuacji, tworzony jest indywidualny plan pracy, który jest realizowany w oparciu o odpowiednio dobrane działania. W 2020 roku ze względu na pandemię COPVID-19 zmieniono sposób współpracy z rodzinami – konieczne było zmniejszenie liczby spotkań w środowisku rodzinnym na rzecz kontaktów telefonicznych. W 2020 r. asystenturą rodzinną objętych było 17 rodzin.

Tabela 12. Zadania realizowane w 2020r. przez asystenta rodziny

Liczba rodzin objętych współpracą	17
Ilość kontaktów z rodzinami i na ich rzecz	797

Rodziny pełne	9
Rodziny niepełne	8
Ilość osób w rodzinach, w tym:	76
Dorosłych	26
Dzieci	50
Liczba rodzin z dziećmi umieszczonymi w zastępczej formie opieki	7
Ilość osób dorosłych wykazujących dysfunkcje rozwojowe, zaburzenia zachowania lub niepełnosprawność	23
Ilość dzieci z dysfunkcjami rozwojowymi lub niepełnosprawnością	20
Ilość osób z problemem alkoholowym	3
Liczba rodzin, w których została wszczęta procedura niebieskiej karty	2
Liczba rodzin objęta nadzorem kuratora	15
Liczba rodzin, które skorzystały z pomocy wspierających (poradnie pedagogiczne, psychologiczne itp.)	15
Liczba rodzin, która odmówiła współpracy z asystentem	2
Ilość rodzin, w których zakończono współpracę	4

Źródło: dane GOPS Brodnica/ sprawozdanie MPiPS-03 za 2020r.

3. Usługi opiekuńcze

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brodnicy świadczy usługi w formie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W roku sprawozdawczym z pomocy w formie zwykłych usług opiekuńczych skorzystało 21 rodzin (głównie osoby starsze lub poważnie chore), ze specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystało 14 rodzin.

4. Podsumowanie

W 2020 roku ze świadczeń pomocy społecznej GOPS w Brodnicy skorzystały 232 rodziny (637 osób w rodzinach) a pracą socjalną objęto łącznie 572 rodziny. Pomoc w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 199 rodzin (562 osoby w rodzinach), zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 101 rodzin (366 osób w rodzinach). Usługami opiekuńczymi objęto w tym roku ogółem 35 rodzin. Odpłatność gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej dotyczyła 3 osób. Zatrudniony w GOPS asystent rodziny obejmował opieką 17 rodzin z terenu gminy. Średnia wysokość zasiłku w tym czasie wynosiła:

- zasiłku stałego – 584,86 zł;
- zasiłku okresowego – 420,81zł.

Największą grupę świadczeniobiorców GOPS stanowią osoby w wieku produkcyjnym, które zmuszone są do korzystania z pomocy społecznej ze względu na brak dochodów lub osiąganie zbyt niskich dochodów z pracy. Brak pracy, a co za tym idzie brak dochodu lub niski dochód, są jedną z najbardziej istotnych i najczęstszych przyczyn korzystania z pomocy społecznej. Liczną grupę stanowią również rodziny wielodzietne i niepełne oraz osoby niepełnosprawne.

Dodatkową grupę podopiecznych GOPS w 2020 roku stanowiły osoby i rodziny (łącznie 340 osób) przebywające na kwarantannie i w izolacji domowej w związku z epidemią koronawirusa. Dla potrzebujących uruchomiono telefon dyżurny, czynny codziennie do godz. 19.00, udzielano porad, wsparcia specjalistycznego, organizowano i dostarczano paczki żywnościowe.

5. Zadania w zakresie wspierania rodziny

W 2020r. zadania z zakresu udzielania świadczeń rodzinnych, opiekuńczych, alimentacyjnych, świadczenia wychowawczego 500 plus, dodatku mieszkaniowego, dodatku energetycznego na okres

zasiłkowy realizował Urząd Gminy Brodnica. W tym okresie wydano łącznie na wszystkie świadczenia dla rodzin kwotę 16 660 633,00 zł.

Tabela 13. Wypłacone w 2020 roku świadczenia:

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Kwota świadczeń
Świadczenie wychowawcze 500 plus	1 204	12 244 120,00 zł
Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	30	196 140,00 zł
Zasiłek rodzinny z dodatkami	382	1 130 816,26 zł
Świadczenia opiekuńcze	178	1 938 990,00 zł
Dodatek mieszkaniowy	36	35 500,00 zł
Dodatek energetyczny	8	1 099,00 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG Brodnica.

Ponadto w 2019 roku w Gminie Brodnica został przyjęty nowy program wsparcia. „Gminny brodnicki bon żłobkowy” ustanowiony uchwałą Rady Gminy Brodnica Nr VI/56/19 z dnia 24 kwietnia 2019r. przewiduje wsparcie dla rodzin z małymi dziećmi, ma być zachętą do poszukiwania i podjęcia pracy oraz płacenia podatków w Gminie Brodnica. Miesięczna wysokość świadczenia wynosi 300,00 zł. W przypadku otrzymywania przez żłobek/klub dziecięcy/dziennego opiekuna dofinansowania na dziecko z innych źródeł niż budżet Gminy Brodnica, wysokość świadczenia pomniejsza się o kwotę dofinansowania. Wypłatę bonów rozpoczęto od 01.09.2019 r. Łączna kwota dofinansowania udzielonego świadczeniobiorcom w roku 2020 wyniosła 37 985,00 zł. Ze świadczenia „Gminny brodnicki bon żłobkowy” skorzystali w roku 2020 rodzice 19 dzieci, w tym na 3 dzieci objętych opieką w niepublicznym klubie dziecięcym oraz na 16 dzieci objętych opieką w niepublicznym żłobku.

G. Zdrowie

Na terenie Gminy Brodnica w 2020 roku, podobnie jak w latach poprzednich nie funkcjonowała żadna przychodnia opieki zdrowotnej. Mieszkańcy gminy korzystają z przychodni i gabinetów oraz opieki zdrowotnej świadczonej w mieście Brodnicy, w tym także Szpitala Powiatowego w Brodnicy. Uczniowie korzystali z czterech gabinetów pomocy przedlekarskiej w szkołach Gminy Brodnica. Mieszkańcy Gminy Brodnica mieli także możliwość korzystania z:

- bezpłatnych programów zdrowotnych proponowanych przez Województwo Kujawsko – Pomorskie (m.in. z Programu profilaktycznego ukierunkowanego na wczesne wykrywanie nowotworu jelita grubego, Programu badań przesiewowych w kierunku tętniaka aorty brzusznej, bezpłatnych badań z zakresu profilaktyki raka piersi i szyjki macicy czy RTG płuc i spirometrii);
- Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, w ramach którego odbywały się np. zajęcia dla uczniów, nauczycieli oraz innych osób z zakresu zdrowia psychicznego, radzenia sobie w sytuacjach stresujących, zagrażających zdrowiu psychicznemu. W szkołach gminnych od września 2020r. zapewniono pomoc psychologa.

W zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii działała Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która zajmuje się m.in. rozpatrywaniem wniosków w przedmiocie uzależnień, rozmowami z osobami uzależnionymi, motywowaniem ich do zastosowania leczenia odwykowego oraz kierowaniem na leczenie, opiniowaniem wniosków dotyczących wydania pozwoleń na sprzedaż i podawanie alkoholu, kontrolą punktów sprzedaży i

podawania napojów alkoholowych oraz współpracą z instytucjami zajmującymi się problematyką choroby alkoholowej i przemocy.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2020 roku prowadzone były (z zachowaniem zasad bezpieczeństwa związanych z epidemią Covid - 19) zajęcia z dziećmi i młodzieżą zorganizowane w grupach opiekuńczo-wychowawczych z programem profilaktycznym. Realizowano wiele programów profilaktycznych m.in.: „Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Narkotyki to mnie nie kręci”, „Broń się nie trać wiary”, „W pułapce złudzeń”, „Narkotykom - NIE” i wiele innych. Dzieci i młodzież szkolna, wzorem lat minionych, brała udział w Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

Gmina Brodnica udziela także corocznie wsparcia dla Szpitala w Brodnicy przekazując w latach 2016-2020 łącznie 120 tysięcy złotych dotacji na zakup sprzętu i wyposażenia szpitalnego. W roku 2020 przekazano na rzecz ZOZ w Brodnicy kwotę 10.000 zł, którą przeznaczono na zakup specjalistycznego wózka do transportu pacjenta w pozycji leżącej pod tlenem.

H. Oświata i wychowanie

1. Sieć szkół i oddziałów w gminie

System oświaty w naszej gminie w 2020 r. obejmował trzy ośmioklasowe szkoły podstawowe wraz z oddziałami przedszkolnymi: w Szabdzie, w Gorczenicy i w Gortatowie z siedzibą w Szczuce oraz podporządkowana jej Szkoła Filialna w Cielętach. Budynek filii SP w Gortatowie znajdujący się w Cielętach jest zbyt mały, aby mogły w nim uczyć się dzieci w klasach I-III oraz mogła być realizowana opieka przedszkolna dzieci w wieku 3-6 lat, dlatego uczniowie uczyli się w klasach łączonych.

Tabela 14. Liczba dzieci w poszczególnych obwodach szkół gminnych

Rok urodzenia	Liczba urodzonych dzieci w obwodach szkół				
	SP Szabda		SP Gorczenica	SP Gortatowo wraz z Cielętami	Razem
	ogółem	w tym z Karbowa			
2011	46	27	17	29	92
2012	49	30	20	40	109
2013	47	29	16	31	94
2014	48	26	22	38	108
2015	47	20	17	33	97
2016	45	26	15	31	91
2017	52	29	29	27	108
2018	51	21	19	35	105
2019	44	27	25	34	103
2020	49	28	21	35	105
Razem	478	263	201	233	1012

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Gminy Brodnica.

W roku szkolnym 2020/2021 w szkołach Gminy Brodnica funkcjonuje 10 oddziałów przedszkolnych, w których wychowaniem przedszkolnym objętych jest 212 dzieci (wg stanu na

dzień 30.09.2020r.). Na 216 miejsc w oddziałach uczęszcza obecnie 212 dzieci (wolnych miejsc 4), w tej liczbie jest 75 miejsc przedszkolnych utworzonych w 2018 roku w ramach środków z funduszy europejskich w oddziałach w Karbowie, Gortatowie i Cielętach.

Tabela 15. Rzeczywiste liczby dzieci i uczniów w szkołach prowadzonych przez Gminę Brodnica.

Rok szkolny	Liczba dzieci w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych	Liczba uczniów - Szkoła podstawowa	Liczba uczniów – Gimnazjum	Razem / w tym uczniów
2013/2014	128	340	160	628/500
2014/2015	113	388	158	659/546
2015/2016	117	443	166	726/609
2016/2017	125	420	166	711/586
2017/2018	133	462	117	712/579
2018/2019	159	505	59	723/564
2019/2020	201	522	0	722/522
2020/2021	212	535	0	747/535

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SIO – stan na dzień 30.09.danego roku.

Tabela 16. Liczba miejsc w oddziałach przedszkolnych na dzień 30.09.2020r.

Placówka	Liczba oddziałów	Liczba miejsc w placówce	Liczba dzieci uczęszczających
Oddział przedszkolny SP Gorczenica	2	42	44
Oddział przedszkolny w Mszanie SP Szabda	1	23	23
Oddział przedszkolny w Karbowie SP Szabda	2	45	45
Oddział przedszkolny w Szabdzie SP Szabda	1	23	21
Oddział przedszkolny SP Gortatowo	2	50	50
Oddział przedszkolny w Cielętach SP Gortatowo	2	33	29
Łącznie w gminnych oddziałach przedszkolnych	10	216	212
Liczba dzieci z Gminy Brodnica uczęszczających 30.09.2020r. do przedszkoli w innych gminach	-	-	80

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z SIO.

Jak widać w powyższej tabeli jeszcze znacząco duża grupa dzieci uczęszcza do przedszkoli znajdujących się w sąsiednich gminach, zwłaszcza w mieście Brodnica - łącznie we wrześniu 2020 r. wykazano 80 dzieci (we wrześniu 2019r. – 84 dzieci).

W celu wsparcia uczniów i nauczycieli w nauce i pracy w systemie zdalnym, w 2020 roku pozyskano dwa granty finansowe na zakup laptopów dla uczniów i nauczycieli szkół podstawowych z terenu Gminy Brodnica, umożliwiającym kontynuowanie realizacji podstawy programowej w warunkach domowych. Z projektu pn. "Zdalna Szkoła" – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego" współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 zakupiono i przekazano łącznie 26 laptopów (dla 21 uczniów + 5 nauczycieli) do 3 szkół podstawowych na terenie Gminy Brodnica, za kwotę 59 999,92 zł. W drugim naborze do projektu pn. "Zdalna

Szkoła+” – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 wartość przyznanego grantu wyniosła 73.846,08 zł. Z otrzymanych środków zakupiono 32 laptopy dla 3 nauczycieli oraz 29 uczniów, w tym 25 uczniów z rodzin wielodzietnych 3+ ze szkół podstawowych z terenu Gminy Brodnica.

2. Dowóz uczniów do szkół Gminy Brodnica.

Obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego dowozu i opieki w czasie przewozu dziecka (lub zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice) do najbliższego publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej lub publicznej innej formy wychowania przedszkolnego w określonych ustawowo przypadkach. W Gminie Brodnica ponad połowa uczniów uczęszczających do szkół jest dowożona autobusami szkolnymi oraz kilkoro prywatnie przez rodziców. Pomimo złożonego systemu szkolnego w gminie istnieje sieć bezpiecznego, zgodnego z prawem dowożenia dzieci i uczniów do szkół. Uczniowie dowożeni są kursami otwartymi wraz z opieką a gmina kupuje bilety miesięczne. Odnotowujemy corocznie wzrost liczby rodziców deklarujących uczęszczanie ich dzieci do szkół gminnych, co powoduje, że zwiększa się liczba dzieci uprawnionych do dowożenia oraz wzrastają koszty dowożenia. W roku szkolnym 2019/2020 dowoziliśmy do szkół gminnych 391 uczniów na 19 trasach autobusowych (8 tras rannych i przedpołudniowych oraz 11 tras popołudniowych), natomiast w roku szkolnym 2020/2021 – 420 uczniów na tej samej ilości i rodzaju tras autobusowych.

W roku 2020 ze względu na trwającą pandemię i związane z nią przejście od połowy marca 2020r. szkół na system nauki zdalnej, koszty dowożenia były proporcjonalnie niższe – w tym czasie nie korzystano z usług przewoźnika.

I. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Rozwój kultury i twórczości na terenie Gminy Brodnica jest niezbędnym elementem tworzenia wspólnoty samorządowej. W ramach środków z budżetu Gminy Brodnica przeznaczonych na kulturę co roku odbywało się wiele imprez lokalnych i ponadlokalnych organizowanych przez Urząd Gminy Brodnica i szkoły gminne. Na terenie gminy działa również Gminna Biblioteka Publiczna w Szczuce, będąca samorządową instytucją kultury. Biblioteka w Szczuce znajduje się w parterowej części budynku Szkoły Podstawowej w Szczuce. Placówkę prowadzi kierownik biblioteki, który zarządza działalnością biblioteki macierzystej i filii w Szabdzie, mieszczącej się w dobudowanej części świetlicy wiejskiej.

W 2020 roku ze względu na ograniczenia wprowadzone w związku z pandemią koronawirusa odwołano wszystkie z największych corocznych kulturalnych i edukacyjnych imprez gminnych, takich jak: Gminny Przegląd Palm Wielkanocnych, Biesiada Kulturalna Seniorów czy Dożynki Gminne. W zakresie kultury i integracji międzypokoleniowej 11 stycznia 2020 r. w świetlicy wiejskiej w Gortatowie odbyło się szóste spotkanie dla seniorów z trzech sołectw: Dzierzna, Gortatowa Sobieszerna i Szymkowa oraz w dniu 29.02.2020r. w sali świetlicy wiejskiej w Karbowie odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Dnia Kobiet zorganizowane przez Wójta Gminy Brodnica oraz KGW w Karbowie. Na spotkanie przybyły delegacje Pań z kół z terenu całej Gminy Brodnica oraz zaproszeni goście, m.in. radni, członkowie miejscowego Klubu Seniora, zespoły śpiewacze „Karbowianie”, „Serenada” „Czerwone Korale” i „Szczupanki”.

Gmina w 2020r. nadal wspierała finansowo funkcjonowanie zespołów śpiewaczych: „Karbowianie”, „Szczupanki” i „Czerwone Korale” oraz działalność KGW.

Na terenie Gminy Brodnica działają trzy ochotnicze straże pożarne nie będące w Krajowym Systemie Ratownictwa. Środki budżetowe przeznaczone są na popularyzację historii i tradycji ruchu

strażackiego i wiedzy z zakresu ochrony przeciwpożarowej. Z uwagi na wystąpienie na obszarze całego kraju choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 odstąpiono od wszelkich uroczystości, konkursów i zawodów w tym zakresie.

J. Kultura fizyczna i sport

Podobnie jak w innych dziedzinach działalności samorządu, również w zakresie sportu w 2020 roku niezbędne było odstępianie od organizacji gminnych imprez sportowych.

Działania w zakresie sportu prowadzone były na terenie Gminy Brodnica przez Urząd Gminy Brodnica (zajęcia sportowe na boiskach Orlik w Szczuce, w salach sportowych w Gorzenicy, Szabdzie i Szczuce), szkoły gminne w ramach Programu SKS - rozwijanie sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu i młodzieży, Ochotnicze Straże Pożarne oraz tzw. „podwórkowe” - aktywne grupy osób z Gminy Brodnica tworzące drużyny seniorów, młodzików oraz dzieci i młodzieży szkolnej grające w piłkę nożną oraz uprawiający różne dyscypliny sportu.

Gmina wspierała także sport poprzez udzielanie dotacji organizacjom pozarządowym na działania w zakresie kultury fizycznej i sportu. Łączna kwota wykorzystanych dotacji w 2020 r. na ten cel wyniosła 27 499,99 zł.

W 2020 roku kontynuowano program nagradzania i wspierania sportowców. Przyznane zostały nagrody i stypendia sportowe dla osób fizycznych osiągających wyniki sportowe – zgodnie z Uchwałą nr XXXV/219/18 Rady Gminy Brodnica z dnia 8 lutego 2018r. w sprawie określenia szczegółowych zasad, trybu przyznawania i pozbawiania oraz rodzajów i wysokości stypendiów sportowych, nagród i wyróżnień za osiągnięte wyniki sportowe, łącznie w 2020 r. wypłacono kwotę 51 100,00 zł.

W ostatnich latach znaczna część środków budżetu gminy była przeznaczana na budowę różnego rodzaju obiektów sportowych (najczęściej przy szkołach) i rekreacyjnych, z wykorzystaniem także środków zewnętrznych, głównie z Unii Europejskiej.

Tabela 18. Obiekty sportowe w Gminie Brodnica

Lp.	Rodzaj obiektu	Rok oddania do użytkowania
1.	Boisko do piłki nożnej w Karbowie z nawierzchnią trawiastą	1999
2.	Hala sportowa w Gorzenicy o wymiarach 18 m x 37 m	2002
3.	Boisko do piłki nożnej w Gorzeniczce z nawierzchnią trawiastą	2005
4.	Boisko w Opalenicy	2006
5.	Sala sportowa w Szabdzie o wymiarach 12 m x 24 m	2007
6.	Boisko do piłki nożnej w Gorzenicy z nawierzchnią trawiastą	2007
7.	Boisko do piłki nożnej o wymiarach 30,0m x 62m w Szczuce z nawierzchnią ze sztucznej trawy (boisko Orlik)	2009
8.	Boisko uniwersalne wielozadaniowe o wymiarach 19,1 m x 32,1 m w Szczuce z nawierzchnią poliuretanową do koszykówki, piłki siatkowej, piłki ręcznej (boisko Orlik)	2009
9.	Sala sportowa w Szczuce o wymiarach 12 m x 24	2011
10.	Bieżnia sportowa okólna Gorzenicy z nawierzchnią z kortową z mączki ceglanej	2012
11.	Boisko uniwersalne wielozadaniowe o wymiarach 44 m x 26 m w Gortatowie z nawierzchnią poliuretanową (piłka nożna na zasadach piłki halowej, siatkówka, koszykówka)	2012
12.	Boisko uniwersalne wielozadaniowe o wymiarach 30,2 m x 17 m w Szabdzie z nawierzchnią poliuretanową (siatkówka, koszykówka, badminton)	2012
13.	Boisko uniwersalne wielozadaniowe o wymiarach 31 m x 17 m w Mszanie z nawierzchnią	2012

	poliuretanową (siatkówka, koszykówka)	
14.	Boisko piłkarskie o wymiarach 31,0 m x 17,0 m w Mszanie z nawierzchnią trawiastą	2012
15.	Boisko do piłki nożnej o wymiarach 25,0 m x 38,0 m w Kruszynkach z nawierzchnią trawiastą	2012
16.	Boisko do piłki siatkowej w Gorzeniczce z nawierzchnią piaskową	2012
17.	Siłownia zewnętrzna w Karbowie (ul. Jaśminowa)	2014
18.	Siłownia zewnętrzna w Szczuce	2014
19.	Siłownia zewnętrzna w Podgórzu	2014
20	Boisko do piłki siatkowej w Kominach z nawierzchnią piaskową	2019

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z UG Brodnica.

Jak widać z powyższej tabeli do rozwijania aktywności sportowej mieszkańcy Gminy Brodnica mogą korzystać z różnorodnej istniejącej na terenie gminy bazy sportowej.

W gminnych obiektach sportowych prowadzone były także różnego rodzaju programy sportowe:

- w okresie od marca do listopada (począwszy od 2010r.) na boiskach „Orlik” w Szczuce odbywały się zajęcia sportowe prowadzone przez 2 animatorów sportu zatrudnianych przez Gminę Brodnica,
- od 2012r. zatrudniany jest na hali sportowej w Gorzenicy opiekun obiektu, który podczas gminnych imprez sportowych pełni także rolę animatora sportu oraz sezonowo (np. w okresie ferii zimowych) zatrudniani są także opiekunowie sal sportowych w Szabdzie i w Szczuce,
- w okresie ferii zimowych, na gminnych salach sportowych zatrudniani są animatorzy sportu, prowadzący zajęcia z korzystającymi z sal,
- od roku 2013 zatrudniamy opiekunów gminnych boisk sportowych w: Karbowie, Mszanie, Szabdzie, Kruszynkach, Gorzenicy, Gorzeniczce, Gortatowie i Opalenicy.

III. Informacje finansowe

A. Wykonanie budżetu Gminy Brodnica na 2020 rok

Tabela 19. Wskaźniki wykonania budżetu na 2020r.

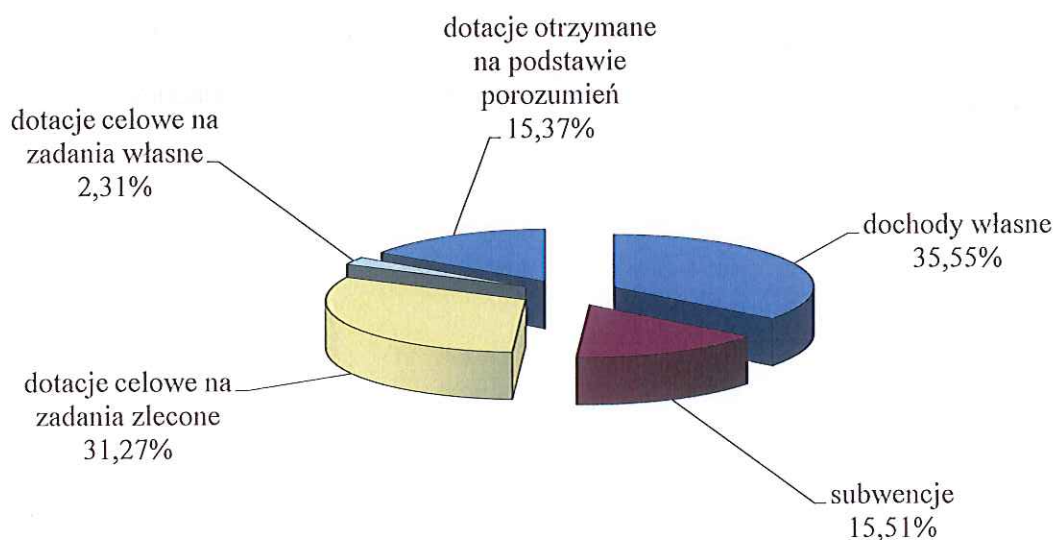
	Plan po zmianach	Wykonanie	% wykonania
I. Dochody w tym:	57 854 557,82 zł	46 908 093,26 zł	98,36%
a) bieżące	46 701 298,10 zł	46 941 445,61 zł	100,512%
b) majątkowe w tym:	11 153 259,72 zł	9 966 647,65 zł	89,36%
- środki na inwestycje	9 570 259,72 zł	8 348 460,38 zł	87,23%
- sprzedaż majątku	1 583 000,00 zł	1 616 690,00 zł	102,13%
2. Wydatki w tym:	60 241 789,82 zł	55 278 581,75 zł	91,76%
a) bieżące	44 155 258,82 zł	41 082 664,11 zł	93,04%
b) majątkowe	16 086 531,00 zł	14 195 917,64 zł	88,25%
3. Nadwyżka/Deficyt	-3 268 269,00 zł	3 707 972,13 zł	-

Tabela 20. Wykonanie dochodów budżetu:

Grupa	Plan	Wykonanie	% wykonania do planu rocznego
Dochody	57 854 557,82 zł	56 908 093,26 zł	98,36%
w tym:			
dochody własne	19 713 454,00 zł	20 229 457,13 zł	102,62%
w tym udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych	7 896 721,00 zł	7 669 024,00 zł	97,12%
subwencje	8 823 894,00 zł	8 823 894,00 zł	100,00%
dotacje celowe na zadania zlecone	17 885 635,39 zł	17 794 651,11 zł	99,49%
dotacje celowe na zadania własne	1 347 451,46 zł	1 313 918,26 zł	97,51%
dotacje i środki otrzymane na podstawie porozumień i umów	10 084 122,97 zł	8 746 172,76 zł	86,73%

Udział procentowy wykonanych dochodów w poszczególnych grupach do kwoty ogółem dochodów budżetu przedstawia poniższy wykres.

Wykres 5. Wykonane dochody budżetu

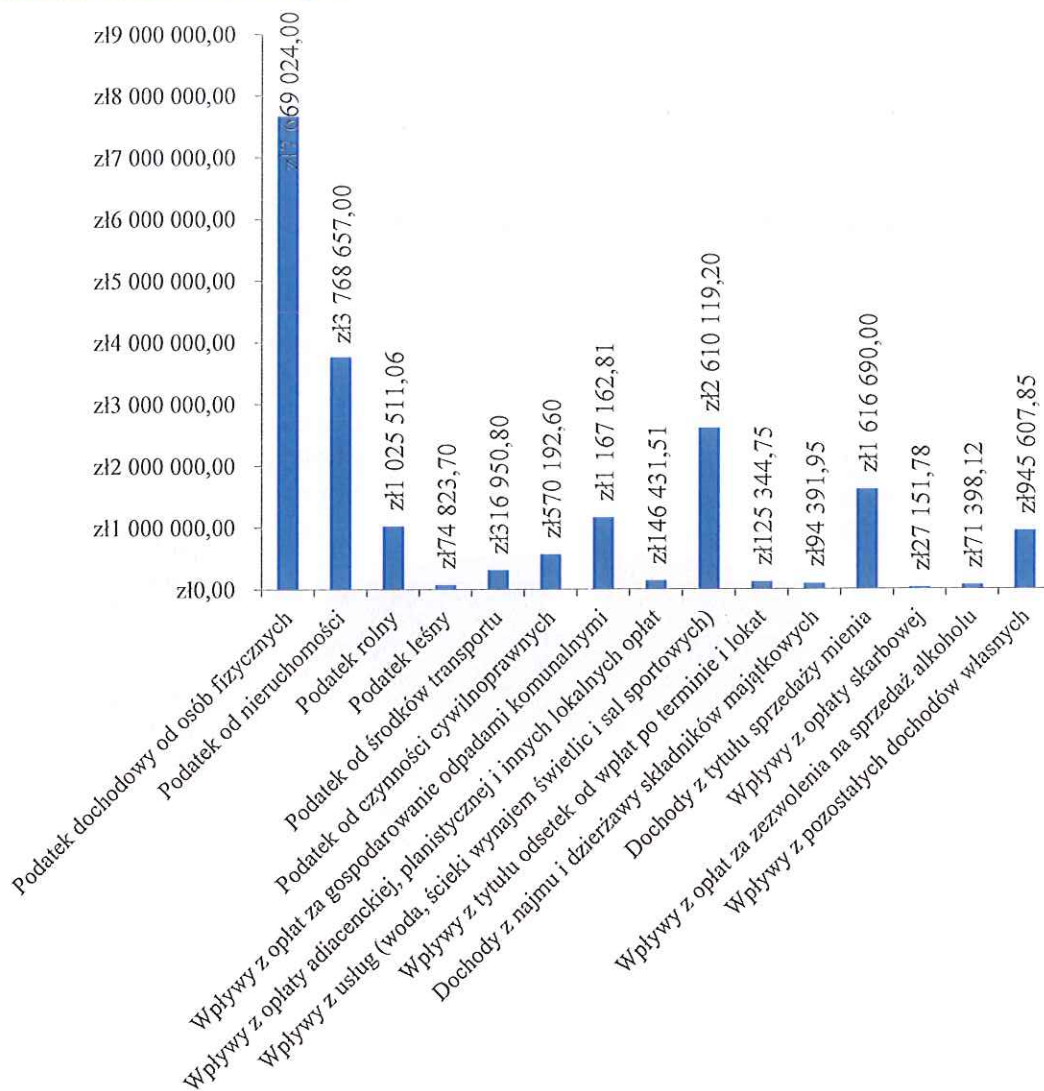

W tabeli poniżej przedstawiono wpływy z wybranych źródeł dochodów własnych oraz przedstawiono je graficznie na wykresie.

Tabela 21. Źródła dochodów własnych

Źródło dochodu	Kwota	Udział % w sumie dochodów własnych
Podatek dochodowy od osób fizycznych	7 669 024,00 zł	37,91%
Podatek od nieruchomości	3 768 657,00 zł	18,63%
Podatek rolny	1 025 511,06 zł	5,07%
Podatek leśny	74 823,70 zł	0,37%
Podatek od środków transportu	316 950,80 zł	1,57%
Podatek od czynności cywilnoprawnych	570 192,60 zł	2,82%
Wpływy z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi	1 167 162,81 zł	5,77%
Wpływy z opłaty adiacenckiej, planistycznej i innych lokalnych opłat	146 431,51 zł	0,72%
Wpływy z usług (woda, ścieki wynajem świetlic i sal sportowych)	2 610 119,20 zł	12,90%
Wpływy z tytułu odsetek od wpłat po terminie i lokat	125 344,75 zł	0,62%
Dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych	94 391,95 zł	0,47%
Dochody z tytułu sprzedaży mienia	1 616 690,00 zł	7,99%
Wpływy z opłaty skarbowej	27 151,78 zł	0,13%
Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu	71 398,12 zł	0,35%
Wpływy z pozostałych dochodów własnych	945 607,85 zł	4,67%
Razem dochody własne	20 229 457,13 zł	100,00%

Wykres 6. Źródła dochodów własnych

Wykonanie wydatków budżetu przedstawia się następująco:

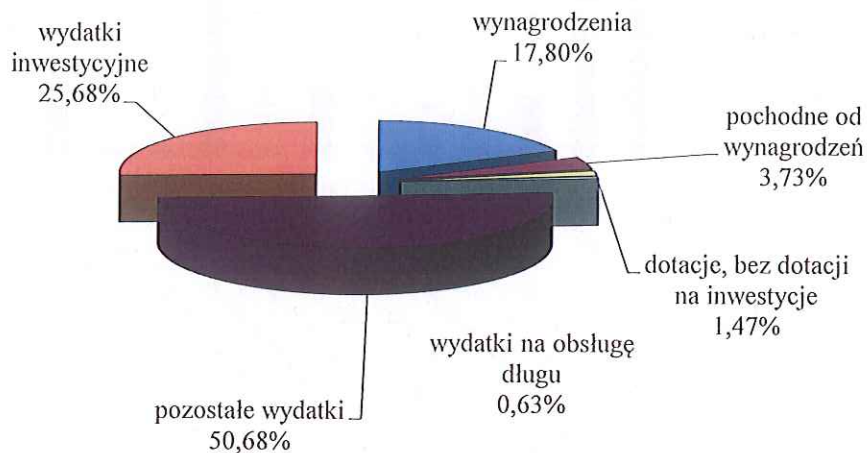
Tabela 22. Wydatki budżetu w 2020r.

Wydatki	Plan	Wykonanie	% wykonania do planu rocznego
Wydatki w tym:	60 241 789,82 zł	55 278 581,75 zł	91,76%
Wynagrodzenia	10 364 831,23 zł	9 841 226,05 zł	94,95%
w tym wynagrodzenia w szkołach	5 921 523,00 zł	5 880 604,78 zł	99,31%
pochodne od wynagrodzeń	2 220 784,44 zł	2 063 568,51 zł	92,92%
dotacje, bez dotacji na inwestycje	964 600,00 zł	813 352,60 zł	84,32%
wydatki na obsługę długu	470 000,00 zł	350 600,67 zł	74,60%
pozostałe wydatki	30 135 043,15 zł	28 013 916,28 zł	92,96%
wydatki inwestycyjne	16 086 531,00 zł	14 195 917,64 zł	88,25%

w tym dotacje na inwestycje	1 218 547,00 zł	690 622,45 zł	56,68%
-----------------------------	-----------------	---------------	--------

Udział procentowy wykonanych wydatków w poszczególnych grupach do kwoty ogółem wydatków budżetu przedstawia poniższy wykres.

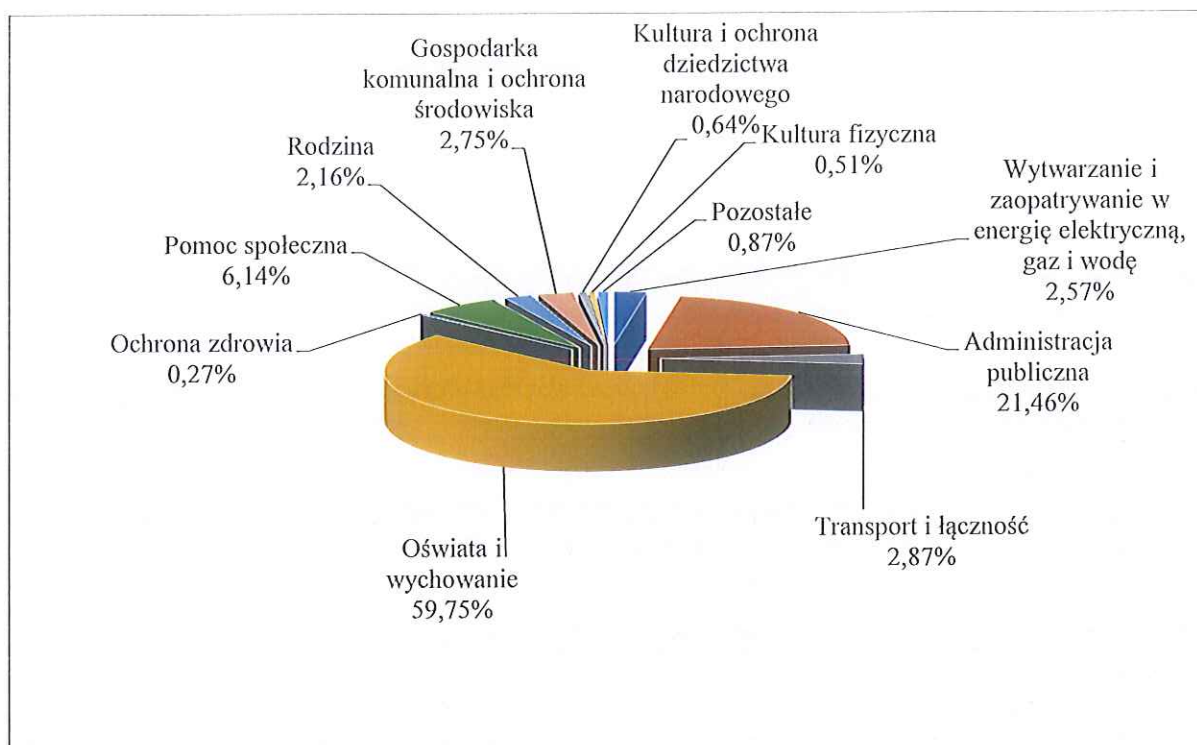
Wykres 7. Wydatki budżetu w 2020r. w poszczególnych grupach

Struktura wynagrodzeń - w 2020r. na wynagrodzenia planowano kwotę 10 364 831,23 zł, z czego do 31 grudnia wydano 9 841 226,05 zł, co stanowi 94,95% planu rocznego.

Na poniższym wykresie przedstawiono udział procentowy wykonanych wydatków na wynagrodzenia w poszczególnych grupach do kwoty ogółem wydatków poniesionych na płace.

Wykres 8. Udział wydatków na wynagrodzenia w wydatkach poniesionych na płace.

Zadłużenie gminy na koniec 2020 roku wyniosło 13 562 000,00 zł, co stanowiło 23,83% zrealizowanych dochodów ogółem. W roku 2020 wykupiono obligacje zgodnie z podpisanymi umowami w wysokości 1 517 000 zł. Zobowiązania zaciągnięte do roku 2020 zostaną spłacone do roku 2030. W poszczególnych latach będą spłacane następujące kwoty:

Tabela 23. Spłata zobowiązań budżetu w latach 2020-2030

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Kwota	1 517 000	1 567 000	1 847 000	1 847 000	2 003 000	2 003 000	2 003 000	573 000	573 000	573 000	573 000

B. Realizacja Funduszu sołeckiego

W Gminie Brodnica środki na fundusz sołecki wyodrębniane są w budżecie gminy od 2014 roku. W tych latach corocznie zwiększała się ilość sołectw zgłaszających wnioski do realizacji w ramach tego funduszu i od 2017 roku wszystkie sołectwa Gminy Brodnica korzystają z tej możliwości.

Tabela 24. Wysokość funduszu sołeckiego w latach 2017 - 2020.

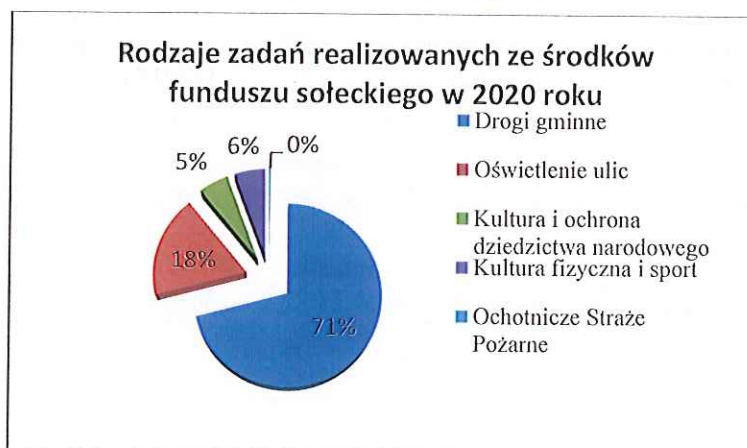
Nazwa sołectwa	Kwota rozdysponowana w 2017 r.	Kwota rozdysponowana w 2018 r.	Kwota rozdysponowana w 2019 r.	Kwota rozdysponowana w 2020 r.
Cielęta	24 826,10	29 202,80	33 908,91	35 986,49 zł
Dzierżno	10 366,29	13 226,25	14 029,96	15 230,08 zł
Gorzenica	23 707,01	31 097,55	33 068,58	33 247,58 zł
Gorzeniczka	8 275,37	10 874,60	11 870,20	12 401,63 zł
Gortatowo	12 722,27	16 201,22	17 929,81	18 754,75 zł

Karbowo 1*	29 449,70	37 643,01	41 388,46	40 945,14 zł
Karbowo 2	-	-	-	37 073,09 zł
Karbowo 3	-	-	-	39 119,54 zł
Kominy	10 866,94	14 194,22	12 176,65	16 709,57 zł
Kozi Róg	9 659,50	12 744,27	13 652,40	14 316,27 zł
Kruszynki	19 849,10	25 792,57	27 641,23	28 937,57 zł
Moczadła	18 847,81	23 690,03	28 388,87	30 329,60 zł
Mszano	15 254,94	20 032,16	21 529,16	22 584,03 zł
Niewierz	14 600,05	17 725,08	20 710,60	21 533,89 zł
Nowy Dwór	10 101,25	13 049,52	13 156,83	13 924,64 zł
Opalenica	9 836,20	12 973,21	14 152,93	14 925,47 zł
Podgórz	16 256,23	20 957,33	24 305,46	25 777,16 zł
Sobieszyno	10 189,60	12 553,90	13 380,10	14 377,85 zł
Szabda	25 503,44	33 768,50	37 602,81	40 163,88 zł
Szczuka	20 585,34	22 612,08	29 606,07	26 900,96 zł
Szymkowo	10 572,44	13 545,56	14 817,00	15 665,22 zł
Wybudowanie Michałowo	19 731,30	25 694,78	26 077,87	31 504,50 zł
RAZEM	321 200,88	407 578,64	449 393,90	550 408,91 zł

* Do 2019 roku włącznie Karbowo jako jedno sołectwo i od 2020 roku, po podziale Karbowa na trzy sołectwa jako Karbowo 1.

Na 2020 rok zaplanowana wysokość wydatków na zadania realizowane w ramach funduszu sołectkiego wyniosła ogółem 558 726,19 zł, natomiast wykonanie wyniosło 550 408,91 zł. Rodzaje zadań wykonanych z funduszu sołectkiego na 2020 rok oraz ich udział w całości wydatków przedstawia poniższy wykres.

Wykres 9. Zadania realizowane w 2020 r. z funduszu sołectkiego

C. Środki pozabudżetowe (dofinansowania z funduszy europejskich) w 2020 roku

Gmina Brodnica w 2020 roku na podstawie umów i porozumień pozyskała na realizację swoich zadań dodatkowe środki finansowe w wysokości 8 746 172,76 zł, w tym na zadania inwestycyjne 8 348 460,38 zł oraz na zadania bieżące 397 712,38 zł.

Tabela 25. Projekty realizowane z udziałem środków z UE

Tytuł projektu / Źródło finansowania	Wartość projektu (w złotych)	Wartość dofinansowania (w złotych)	Wkład własny (w złotych)
Budowa sieci wodociągowych w miejscowości Gortatowo, Kominy, Karbowo, Wybudowanie Michałowo oraz sieci kanalizacji sanitarnej w Szabdzie – dofinansowanie na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.	479 670,29 zł	398 936,00 zł	80 734,29 zł
„Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 560 poprzez budowę ścieżki pieszo-rowerowej z miejscowości Osiek przez wieś Gorzenica (Gm. Brodnica) do miasta Brodnicy” – dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, działanie 3.4. Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych. Inwestycja realizowana w latach 2020-2021.	Ogółem: 5 783 612,81 zł, w tym wydatki wykonane w 2020r. 4 663 026,86 zł	Ogółem: 4 676 098,88 zł w 2020r.: 1 978 888,59 zł	Ogółem: 1 107 513,93 zł, w tym w 2020r.: 444 967,89 z Gminy Osiek i Miasta Brodnica
„Przebudowa drogi gminnej nr 80530C Szczuka-Ciełeta” - dofinansowanie w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	1 791 686,96 zł	1 005 949 zł	785 737,96 zł
„Inteligentne zarządzanie energią w budynku użyteczności publicznej Gminy Brodnica” – dofinansowanie w ramach Osi priorytetowej 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie, Działania 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020	954 642,42 zł	722 997,39 zł	231 645,03 zł
„Budowa wiaty rekreacyjnej i parkingu we wsi Nowy Dwór oraz wiaty rekreacyjnej, ogrodzenia i parkingu w miejscowości Niewierz” - realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność objętych Priorytetem 4 "Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej" objętego	214 085,92 zł	197 113,00 zł	16972,92 zł

Programem Operacyjnym „Rybacktwo i Morze” na lata 2014-2020 dla przedsięwzięcia w ramach LSR: Zagospodarowanie jezior, jako naturalnego waloru regionu dla celów rekreacji, turystyki i kultury.			
„Nowe umiejętności – nowy start – lepsze życie” – realizowany przez GOPS projekt EFS Oś Priorytetowa 9 Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.2. Włączenie społeczne, Poddziałanie 9.2.1 Aktywne włączenie społeczne	238 368,00 zł	202 612,80 zł	35 755,20 zł
„Poprawa jakości edukacji przedszkolnej w Gminie Brodnica”, RPO WK-P na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 10 Innowacyjna edukacja Działanie 10.2 Kształcenie ogólne i zawodowe, Poddziałanie 10.2.1 Wychowanie przedszkolne	104 399,98 zł	88 739,98 zł	15 660,00 zł
„Zdobywanie przez uczniów kompetencji kluczowych z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i języka obcego w szkołach Gminy Brodnica” EFS Poddziałanie 10.2.2 Kształcenie ogólne	313 499,50 zł	297 817,90 zł	15 681,60 zł
”Zdalna Szkoła” – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020r.	59 999,94 zł	59 999,94 zł	0
"Zdalna Szkoła+" – projekt w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej Oś I Powszechny dostęp do szybkiego internetu Działanie 1.1 Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach - Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020	73 846,05 zł	73 846,05 zł	0

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

A. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności:

1. Ogólny stan gruntów

W prowadzonej ewidencji gruntów stan na 31.12.2019r. wynosił 247,5657 ha o wartości 4 079 972,74 zł. W 2020r. nabyto grunty o powierzchni 6,3213 ha i wartości 902 643,00 zł oraz zbyto grunty o łącznej powierzchni 7,0577 ha i wartości 100 993,79 zł. W związku z tym stan gruntów gminnych na 31.12.2020r. wynosił 248,3832 ha o wartości 4 881 621,95 zł.

2. Stan nieruchomości zabudowanych gminy Brodnica:

Gmina posiada 8 budynków mieszkalnych, w tym 1 budynek socjalny z 12 mieszkaniami socjalnymi i 3 lokale mieszkalne znajdujące się w 2 budynkach szkolnych. Łącznie Gmina posiada 48 lokali mieszkalnych. Ponadto w zasobie gminy znajduje się: 9 świetlic, 1 salka wiejska, 3 remizy, garaże w Szczuce, budynek gospodarczy w Karbowie, była baza SKR w Gorczenicy, 5 szkół, 2

hydroformie, 41 przepompowni ścieków, 1 pompownię wody, 7 studni głębinowych, 8 boisk sportowych, 19 placów zabaw, 6 siłowni, udział w budynku przy ul. Zamkowej 13 w Brodnicy oraz budynek przy ulicy Mazurskiej 13 w Brodnicy, w którym mieści się siedziba Urzędu Gminy Brodnica i GOPS. Większość budynków stanowiących mienie komunalne zostało wyremontowanych. Wszystkie budynki mają aktualne przeglądy techniczne, elektryczne i kominiarskie. Stan techniczny budynków jest w większości dobry.

W świetlicach i remizach OSP, z wyjątkiem świetlic we wsiach Karbowo i Szczuka odczuwalny jest brak wentylacji. W małych świetlicach brak jest ogrzewania. Wadą są też stropodachy, które wymagają w przyszłości gruntownych remontów. Potrzeby remontowe zasobu mieszkalnego zostały określone w uchwale nr XVII/89/16 Rady Gminy Brodnica z dnia 29.03.2016r. w sprawie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Brodnica w latach 2016 – 2020 (ze zm.).

3. Szczegółowe dane o zmianach w stanie mienia komunalnego w 2020r.:

- 1) W drodze przetargu ustnego nieograniczonego sprzedano 4 działki niezabudowane o łącznej powierzchni 4,9312 ha za kwotę 1 374 840,00 zł;
- 2) Nieruchomość zabudowaną budynkiem mieszkalnym i gospodarczym w Moczadłach 13 m. 7 sprzedano na rzecz dotychczasowego najemcy, za kwotę 27 600,00 zł (z 40% bonifikatą);
- 3) Dwa lokale mieszkalne w Karbowie przy ul. Małgorzatka sprzedano w drodze przetargu ustnego nieograniczonego oraz jeden lokal na rzecz dotychczasowego najemcy:
 - lokal nr 1 o powierzchni użytkowej 70,27 m², położony na parterze budynku sprzedano na rzecz dotychczasowego najemcy za kwotę 33 600,00 zł (po uwzględnieniu 40% bonifikaty),
 - lokal mieszkalny nr 3 o powierzchni użytkowej 41,73 m², położony na parterze budynku zbyto w drodze przetargu za kwotę 50 050,00 zł,
 - lokal mieszkalny nr 5 o powierzchni użytkowej 34,31 m², położony na poddaszu budynku zbyto w drodze przetargu za kwotę 50 500,00 zł;
- 4) Nieruchomość zabudowaną w Gorzenica 24 lokal mieszkalny nr 3 położony na parterze budynku sprzedano w drodze przetargu ustnego nieograniczonego za kwotę 80 100,00 zł;
- 5) Na podstawie postanowienia sądu z dnia 23.06.2020r.- sygn. akt I Ns 127/19 przez zasiedzenie zbyto działkę nr 26/5 o pow.0,0828 ha w Kominach o wartości ewidencyjnej 2 163,00 zł;
- 6) W trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami nabyto 3 działki (na poszerzenie dróg gminnych) o łącznej powierzchni 0,0706 ha i wartości 5 100,00 zł;
- 7) Na podstawie decyzji komunalizacyjnej Wojewody Kujawsko Pomorskiego nr WSPN.DT.7532.93.2019.JM z dnia 26 czerwca 2020 r. gmina stała się właścicielem działki drogowej w Mszanie o pow. 0,5398 ha i wartości ewidencyjnej 86 936,00 zł;
- 8) Na podstawie na podstawie zawartych aktów notarialnych z przeznaczeniem na drogi nabyto 6 działek o łącznej powierzchni 0,5819 ha i wartości 37 860,00 zł;
- 9) Z dniem 14 maja 2020r. na mocy decyzji Wójta Gminy Brodnica przekazano w trwały zarząd dyrektorom szkół gminnych na czas nieokreślony nieruchomości, na których znajdują się obiekty szkolne wraz z przyległymi do nich placami zabaw i boiskami;
- 10) Umowy dzierżawy na cele rolne - na dzień 31.12.2020 r. na cele rolne było zawartych 25 umów dzierżawnych na grunty o łącznej pow. 7,6917 ha. W 2020r. przedłużono dotychczasowym dzierżawcom 8 umów na okres do 3 lat, zgodnie z obowiązującą uchwałą RG Brodnica, nie przedłużono 3 umów oraz zawarto 3 nowe umowy.

5. Umowy na inne cele obowiązujące w 2020 roku:

- 1) Na cele publiczne (pętle autobusowe i chodniki) były zawarte 3 umowy długoterminowe w formie aktu notarialnego;
- 2) Umowa dzierżawy na część działki o nr 64/5 o powierzchni około 60 m², położonej przy ul. 18 stycznia w Brodnicy z przeznaczeniem na część drogi gminnej w Podgórzu zawarta na okres 2 lat;
- 3) Umowa dzierżawy na baner reklamowy w Cielętach z Firmą Holand-Meble Sprzedaż Detaliczna Artykułów w Sklepach;
- 4) Umowa dzierżawy z Firmą ECO-SPEED na byłą bazę SKR w Gorzenicy;
- 5) Umowa użyczenia świetlicy w Karbowie zawarta ze Stowarzyszeniem Społeczno-Kulturalnym Przyjaciół wsi Karbowo;
- 6) Umowa użyczenia świetlicy wiejskiej w Szczuce zawarta z KGW Szczuka;
- 7) Umowa użyczenia remizy OSP Gorzenica zawarta z OSP Gorzenica;
- 8) Umowa użyczenia remizy OSP Szczuka zawarta z OSP Szczuka;
- 9) Umowa użyczenia świetlicy w Karbowie zawarta z 28 drużyną Harcerzy;
- 10) Umowa użyczenia świetlicy w Karbowie zawarta z Stowarzyszeniem NADZIEJA;
- 11) Umowa użyczenia pomieszczenia w UG z Gminną Spółką Wodną w Brodnicy.

Umowy użyczenia są nieodpłatne.

B. Użytkowanie wieczyste

Na dzień 31 grudnia 2020r. powierzchnia gruntów stanowiących własność Gminy Brodnica oddanych w użytkowanie wieczyste wynosiła 0,2455 ha. Obecnie jest 3 użytkowników wieczystych na 3 działkach gminnych. Są to działki przekazane w użytkowanie wieczyste pod działalność gospodarczą (1 ubojnia i 2 sklepy). W roku 2020 przekształcono z mocy prawa 1 działkę o pow. 0,0664 ha stanowiącą własność gminy, będącą w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych (2 użytkowników), przeznaczone na cele mieszkaniowe w prawo własności.

Ponadto Gmina Brodnica w 2020r. była użytkownikiem wieczystym działek położonych na terenie Miasta Brodnica: nr 150/3 udział 37/100 w działce o pow. 0,2293 ha przy ul Zamkowej 13 oraz nr 641/3 o pow. 0,2869 ha przy ul Mazurskiej 13.

C. Dochody uzyskane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania

Do końca grudnia 2020r. wpłynęły następujące kwoty z tytułu gospodarowania mieniem komunalnym:

- czynsze za lokale mieszkalne – 77 909,07 zł,
- czynsze dzierżawne za grunty – 2 857,70 zł,
- czynsze za lokale – 13 625,18 zł,
- opłata za wieczyste użytkowanie gruntów – 775,42 zł.

D. Urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne

Zadania własne w zakresie gospodarki wodociągowej Gmina Brodnica realizuje na podstawie Uchwały Nr X/89/19 Rady Gminy Brodnica z dnia 27 września 2019 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Brodnica. Gmina zarządza dwoma stacjami uzdatniania wody zlokalizowanymi we wsiach Szymkowo i Mszano, jedną pompownią wody znajdującą się we wsi Szczuka podnoszącą ciśnienie dla odbiorców we wsiach:

Cielęta, Wyb. Michałowo, Bobrowiska i Nowy Dwór oraz rozdzielczą siecią wodociągową o łącznej długości 182,7 km, z czego w roku 2020 przybyło 0,8 km sieci we wsiach: Gortatowo, Wyb. Michałowo, Kominy i Karbowo. Sieć wodociągowa uzbrojona jest w 664 naziemne hydranty pożarowe. Od sieci gminnej wykonanych jest 2 642 przyłącza o łącznej długości 74,7 km, z czego w roku 2020 przybyło 106 nowych przyłączy o łącznej długości 3,2 km. Hydrofornia w Szymkowie uzdatnia wodę z czterech studni głębinowych, z których dwie znajdują się we wsi Szymkowo a kolejne dwie we wsi Szczuka. Hydrofornia w Mszanie uzdatnia wodę z trzech studni głębinowych, z których dwie znajdują się we wsi Mszano a jedna we wsi Szabda.

W zakresie gospodarki kanalizacyjnej gmina zarządza 41 przepompowniami ścieków dzięki którym możliwy jest sprawny odbiór i przesył ścieków do oczyszczalni miejskiej, 10 przepływomierzami zliczającymi ilość odprowadzanych ścieków oraz siecią kanalizacji sanitarnej, której łączna długość bez przykanalików wynosi 62,6 km, z czego w roku 2020 przybyło 1,3 km we wsi Szabda. Od sieci kanalizacyjnej prowadzi do odbiorców usług 714 przykanalików o łącznej długości 13 km, z czego w roku 2020 przybyło 35 nowych o długości 0,6 km.

E. Drogi gminne oraz zadania wykonane w 2020 roku w celu poprawy ich stanu

Ogólna długość dróg będących własnością Gminy Brodnica wynosiła w 2020r. 226,182 km, z tego 129,024 km zaliczanych jest do kategorii dróg gminnych, pozostałe są drogami wewnętrznymi. W ramach budowy, remontów i utrzymania dróg w 2020r. wykonano niżej wymienione prace:

1) budowy, remonty/modernizacje chodników i dróg gminnych:

- przebudowa drogi gminnej nr 080588C w Gorczenicy,
- przebudowa drogi gminnej nr 080574C (ul. Sezamkowa) w Karbowie,
- przebudowa drogi gminnej nr 080532C Szczuka - Świerczyny Nowe w Szczuce,
- przebudowa drogi gminnej nr 080546C Chojno – DK nr 15 w Niewierzu,
- przebudowa drogi gminnej nr 080507C w miejscowości Karbowo - ul. Małgorzatka,
- przebudowa dróg gminnych na osiedlu domów jednorodzinnych w Kruszynekach,
- przebudowa drogi gminnej nr 80530C Szczuka – Cielęta w km 1+360 – 4+162,
- przebudowa nawierzchni drogi gminnej Nr 080504C ul. Wąwozowa w Karbowie;

2) utwardzenie nawierzchni gruntowej betonem kruszonym wraz z klinowaniem żwirem zaglinionym, żwirem zaglinionym oraz kamieniem kłińcem dróg gminnych we wsiach: Dzierżno - 200mb, Gorczenica - 850mb, Gorczeniczka - 100mb, Gortatowo - 300mb, Karbowo I - 100mb, Karbowo II - 100mb, Karbowo III - 550mb, Kominy - 250mb, Kozi Róg – 200mb, Kruszyńki - 700mb, Moczadła - 1100mb, Niewierz - 200mb, Nowy Dwór - 250mb, Opalenica - 200mb, Szabda – 450mb, Szczuka - 1550mb, Szymkowo - 300mb, Wybudowanie Michałowo - 350mb, Mszano - 400mb, Cielęta – 25mb, Sobieszyno - 300mb, Podgórz - 500mb, co daje łącznie 8 975 metrów bieżących. Łącznie wywieziono na drogi gminne 12 819,8 ton materiałów do utwardzenia dróg gminnych, w tym: kruszywa betonowego 6 047 t, żwiru zaglinionego 3 290,8 t oraz kamienia kłińca 3 482 t;

3) dokonano przebudowy przepustów drogowych w ciągach dróg gminnych w Szczuce - 2 szt i w Gorczeniczce -1 szt.;

4) wykonano nową nawierzchnię mostu drogowego na rzece Rypienica w Kominach.

Stan dróg gminnych o nawierzchni bitumicznej jest średni lub dobry. Wymagana jest w przyszłości poprawa stanu nawierzchni bitumicznej dróg gminnych: Opalenica - Kozi Róg,

Szymkowo - Świerczyny, dalszy ciąg drogi Moczadla – Opalenica oraz część ul. Na Belfort w Szabdzie. Stan dróg o nawierzchni gruntowej oraz miejscowo utwardzonych kamieniem kruszonym, betonem kruszonym, szlaką lub żwirem zaglinionym – w zależności od pory roku jest dobry.

F. Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych

Ogólna powierzchnia rowów gminnych wynosi 19,40 ha. Ich utrzymaniem i konserwacją zajmuje się Gminna Spółka Wodna. W 2020r. GSW otrzymała dotację w kwocie 20 000 zł. W ramach dotacji oczyszczono rowy gminne w Gorczeniczce oraz Karbowie.

G. Oświetlenie drogowe

Drogi na terenie Gminy Brodnica na koniec 2020 roku oświetlane były przez 872 (na koniec 2019r. – 807) lampy, z czego 353 (w 2019r. – 347) oprawy znajdują się na słupach stanowiących własność ENERGA – Oświetlenie, a 500 lamp (w 2019 – 460) stanowi własność komunalną gminy. W tej liczbie znajdują się 44 lampy, które zainstalowano w roku 2020, z czego gmina wybudowała 40 we wsiach: Karbowo, Cielęta i Wyb. Michałowo, natomiast 4 lampy zainstalowano na słupach Energa-Oświetlenie we wsiach: Cielęta i Bartniki.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

A. Strategia Rozwoju Gminy Brodnica na lata 2016-2025

Uchwalona została przez Radę Gminy Brodnica uchwałą nr XX/106/16 z dnia 11 lipca 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Brodnica na lata 2016-2025. Celem strategicznym w niej określonym jest: Solidarne społeczeństwo korzystające z dobrej infrastruktury społecznej i technicznej.

1. Cele strategiczne

W strategii wyróżniono następującą hierarchię celów:

- cel strategiczny stanowiący cel nadrzędny, do którego dąży gmina projektując działania rozwojowe,
- cele operacyjne, wskazują najważniejsze obszary, których wsparcie jest konieczne dla przyspieszenia rozwoju gminy,
- kierunki działań, uszczegółwiają cele operacyjne i zawierają propozycje działań, koniecznych dla osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych.

Tabela 26. Cele operacyjne i kierunki działań na lata 2016-2025.

Cele operacyjne	
Nr celu	Nazwa celu
1.	Rozwinięta infrastruktura wodna i kanalizacyjna w gminie
2.	Rozwinięta i bezpieczna infrastruktura drogowa
3.	Dobrze funkcjonujący publiczny transport zbiorowy
4.	Poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów poprzez budowę energooszczędnego oświetlenia ulicznego
5.	Poprawa stanu gospodarki mieszkaniowej i komunalnej
6.	Poprawa jakości i efektywności funkcjonowania administracji
7.	Nowoczesna oświata i wychowanie przedszkolne
8.	Rozwinięta baza sportowa i rekreacyjna
9.	Większa dbałość o zachowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego

10.	Aktywne i solidarne społeczeństwo
11.	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

2. Stan realizacji Strategii:

Po upływie każdego roku realizacji strategii przygotowywane są sprawozdania z jej wykonania, przedstawiane Radzie Gminy Brodnica oraz publikowane na stronie internetowej w celu udostępnienia mieszkańcom. Coroczna ocena wdrożenia strategii sporządzana w formie raportu zawiera dane w terminie do 31 marca za rok poprzedni oraz w terminie do 30 czerwca obejmująca cały okres funkcjonowania strategii. Poniżej zawarto wyciąg zawierający informacje o najważniejszych zrealizowanych celach strategii:

Tabela 27. Zrealizowane w 2020r. cele strategiczne

Lp.	Cele strategiczne	Zrealizowane działania
1.	Cel operacyjny: Rozwinięta infrastruktura wodna i kanalizacyjna w gminie	<ol style="list-style-type: none"> Wykonano dokumentację projektową na wykonanie pompowni wody w Bartnikach w celu podniesienia ciśnienia wody we wsi. Zakończono rozbudowę zbiorników retencyjnych w Szymkowie. Wybudowano łącznie 779 metrów sieci wodociągowych o średnicy 90 mm wraz z niezbędnymi urządzeniami we wsiach: Gortatowo, Kominy, Karbowo i Wybudowanie Michałowo. Wybudowano 1 299 metrów kanalizacji sanitarnej w Szabdzie.
2.	Rozwinięta i bezpieczna infrastruktura drogowa	<ol style="list-style-type: none"> Przygotowano dokumentację projektowo – kosztorysową dla budowy sieci kanalizacji deszczowej w ul. Północnej w Brodnicy finansowaną po 50% (po 25 000 zł) przez samorzady Gminy Brodnica i Miasta Brodnicy. Zgodnie z umową zawartą z Gminą Bobrowo, zgodnie z którą otrzymaliśmy 200 000 zł dotacji, przebudowano drogę gminną nr 080546C z Niewierza do Chojna. Udzielono 167 460 zł dotacji na realizowaną przez Powiat Brodnicki inwestycję pn. „Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1829 C Cielęta – Szczutowo – Górzno na odcinku Cielęta – Jastrzębie”. Udzielono Powiatowi Brodnickiemu dotacji w kwocie 351 038 zł na inwestycję pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1827 C na odcinku Gortatowo – Rokitnica”. Wybudowano zatokę autobusową w Karbowie przy drodze powiatowej - obok skrzyżowania ulic Żmijewskiej i Klubowej. W 2020r. rozpoczęto realizację i wykonano około 80% zaplanowanych robót budowlanych inwestycji pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 560 poprzez budowę ścieżki pieszo-rollerowej z miejscowości Osiek przez wieś Gorczenica (Gm. Brodnica) do miasta Brodnicy” we współpracy z miastem Brodnica i gminą Osiek. Wybudowano, przebudowano, zmodernizowano lub wyremontowano różnymi technologiami łącznie 6 075 metrów asfaltowych dróg gminnych, 1 670 metrów z kostki betonowej i 13 225 metrów dróg gruntowych. Przygotowano dokumentację projektową dla budowy chodnika przy drodze gminnej w Moczadlach - od

		skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 560.
3.	Dobrze funkcjonujący publiczny transport zbiorowy	Objęto dowozem dzieci i uczniów oraz osoby uprawnione do placówek oświatowych - w roku szkolnym 2019/2020 – 391 osób i w roku szkolnym 2020/2021 – 420 osób.
4.	Poprawa bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów poprzez budowę energooszczędnego oświetlenia ulicznego	1. Wybudowano łącznie 40 nowych lamp oświetlenia drogowego w miejscowościach: Karbowo, Cielęta i Wyb. Michałowo. 2. Zlecono wykonanie usługi oświetleniowej na słupach Energi-Oświetlenie – montaż 4 opraw oświetleniowych w Bartnikach, Karbowie i Cielętach.
5.	Poprawa stanu gospodarki mieszkaniowej i komunalnej	1. Wykonano remonty w 5 mieszkalnych budynkach komunalnych: 1) przebudowę pieca grzewczego w Gorczenicy 41, 2) naprawę daszku nad wejściem do budynku mieszkalnego Gortatowo 7 3) naprawę kominów i uszczelnienie dachu w Szabdzie 59a, 4) wymianę drzwi wejściowych do lokalu w budynku mieszkalnym Gorczenica 52, 5) remont lokalu mieszkalnego w Gorczenicy 41. 2. Wykonano remont małego dachu na świetlicy w Karbowie.
6.	Poprawa jakości i efektywności funkcjonowania administracji	1. Z dofinansowaniem z UE wykonano prace termomodernizacyjne budynku Urzędu Gminy Brodnica w ramach projektu pn. „Inteligentne zarządzanie energią w budynku użyteczności publicznej Gminy Brodnica”. 2. Pracownicy Urzędu Gminy Brodnica brali udział łącznie w 65 szkoleniach (głównie on-line) dotyczących min. gospodarki nieruchomościami, prawa oświatowego, zamówień publicznych, świadczeń rodzinnych i wychowawczych, pomocy publicznej i podatków, zaopatrzenia w wodę i taryf, gospodarki mieszkaniowej, współpracy z organizacjami pozarządowymi.
7.	Nowoczesna oświata i wychowanie przedszkolne	1. Realizowano rozpoczęty we wrześniu 2019r. projekt pn. "Poprawa jakości edukacji przedszkolnej w Gminie Brodnica" dla dzieci z oddziałów przedszkolnych w Gortatowie, Cielętach i Karbowie finansowany ze środków EFS. 2. W roku szkolnym 2019/2020 w szkołach podstawowych w Szabdzie i w Gorczenicy kontynuowano realizację projektu pn. „Zdobywanie przez uczniów kompetencji kluczowych z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i języka obcego w szkołach Gminy Brodnica” dofinansowany ze środków EFS. 3. W 2020 r. kontynuowano realizację projektu ze środków EFS pt. „Zdobywanie przez uczniów Szkoły Podstawowej w Gortatowie z siedzibą w Szczuce kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych niezbędnych na rynku pracy”. 4. Wzięto udział w programie pn. „Zdalna Szkoła” – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego” współfinansowany ze środków EFRR w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020r., z którego zakupiono 26 laptopów (dla 21 uczniów i 5 nauczycieli) do gminnych szkół podstawowych za kwotę 59 999,92 zł. 5. Wzięto udział w projekcie grantowym Zdalna Szkoła + w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego. Wartość przyznanego grantu: 73 846,08 zł. Z otrzymanych środków zakupiono 32 laptopy dla 3 nauczycieli oraz 29 uczniów, w tym 25 uczniów z rodzin

		<p>wielodzietnych 3+ ze szkół podstawowych z terenu Gminy Brodnica.</p> <p>6. Pozyskano 50 000 zł z rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (moduł 3) na remont jadalni szkolnych w gminnych szkołach podstawowych w Szabdzie i Szczuce.</p> <p>7. W ramach rządowego programu "Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa" w roku 2020 zakupiono książki do bibliotek szkolnych w gminnych szkołach podstawowych za łączną kwotę 35 063,99 zł, w tym otrzymana z programu dotacja wyniosła 28 000,00 zł.</p> <p>8. Pozyskano 63 028 zł na zakup pomocy dydaktycznych i wyposażenia pracowni przedmiotowych do Szkoły Podstawowej w Szabdzie z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej.</p> <p>9. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Szabdzie brali udział w programie powszechnej nauki pływania "Umiem Pływać".</p> <p>10. Z powodu pandemii przeprowadzono tylko jeden konkurs - 14.01.2020 r. w SP Szabda odbył się konkurs matematyczny dla uczniów szkół gminnych, w którym wzięło udział 18 uczniów.</p>
8.	Rozwinięta baza sportowa i rekreacyjna	Wykonano inwestycję pn. „Budowa wiaty rekreacyjnej i parkingu we wsi Nowy Dwór oraz wiaty rekreacyjnej, ogrodzenia i parkingu w miejscowości Niewierz” ze środków Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”.
9.	Większa dbałość o zachowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego	<p>1. Udzielono dotacji Parafii w Gorczenicy oraz Parafii w Mszanie na prace konserwatorskie i restauratorskie przy kościołach w Gorczenicy oraz w Mszanie wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków.</p> <p>2. W dniu 29.02.2020r. w sali świetlicy wiejskiej odbyło się uroczyste spotkanie z okazji Dnia Kobiet zorganizowane przez Wójta Gminy Brodnica oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Karbowie.</p>
10.	Aktywne i solidarne społeczeństwo	<p>1. W okresie od 17.08. do 31.12.2020r. w Urzędzie Gminy Brodnica odbywał się staż zawodowy (z dofinansowaniem z PUP w Brodnicy), po którym stażystka została zatrudniona na okres trzech miesięcy czyli do 31.03.2021r. , zgodnie z umową (i aneksem) z PUP na organizację stażu.</p> <p>2. Do 31.10.2020r. utrzymywano trwałość projektu „Likwidacja barier wykluczenia cyfrowego na obszarze gminy Brodnica”, poprzez zapewnienie dostępu do Internetu dla 120 gospodarstw domowych z terenu gminy Brodnica oraz serwis i ubezpieczenie 230 zestawów komputerowych zakupionych w ramach projektu - także dla szkół gminnej Biblioteki Publicznej w Szczuce i świetlicy w Karbowie. Po zakończeniu projektu zestawy komputerowe zostały nieodpłatnie przekazane na własność osobom, które z nich korzystały.</p> <p>3. W ramach programu profilaktycznego przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii uczniowie szkół podstawowych uczestniczyli w 5 grupach (w Szabdzie, Karbowie, Gorczenicy, Bartnikach i Cielętach) opiekuńczo-wychowawczych z programem profilaktycznym zorganizowanych w ramach kampanii edukacyjnej z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii Stowarzyszenia Producentów i Dziennikarzy Radiowych z Poznania - Ogólnopolska Kampania</p>

		<p>„Zachowaj Trzeźwy Umysł”.</p> <p>4. Prowadzono zajęcia sportowe na boiskach Orlik w Szczuce oraz w salach sportowych w Gorzenicy, Szabdzie i Szczuce.</p> <p>5. Na mocy Porozumienia z Kujawsko-Pomorskim Stowarzyszeniem Związków Sportowych w Bydgoszczy uczniowie szkół gminnych korzystali z zajęć Programu SKS rozwijania sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu i młodzieży.</p> <p>6. Dnia 11.01.2020 r. w świetlicy wiejskiej w Gortatowie odbyło się szóste spotkanie dla seniorów z trzech sołectw: Dzierżna, Gortatowa Sobiesierzna i Szymkowa.</p> <p>7. W ramach Programu współpracy Gminy Brodnica z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2020r. wsparcie otrzymało łącznie 29 projektów zadań złożonych przez 16 organizacji.</p>
11.	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych	<p>Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Brodnica na lata 2017 - 2023 obejmuje realizację projektu modernizacji świetlic wiejskich w Bartnikach i Gortatowie. W 2020r. po rozpatrzeniu wniosku 29 września 2020 r. podpisano umowę o dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność RPO WK-P na lata 2014-2020. Po przeprowadzeniu postępowania przetargowego w dniu 17.12.2020r. zawarto umowę z wykonawcą.</p>

B. Planowanie przestrzenne i rozwój budownictwa

1. Studium uwarunkowań i plany miejscowe

Podstawowym aktem prawnym do wszelkich działań w zakresie prowadzenia lokalnej polityki przestrzennej na terenie Gminy Brodnica jest ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Ustawa ta przewiduje istnienie dwóch dokumentów, na podstawie których gmina prowadzi politykę i gospodarkę przestrzenną. Jest to studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na fakt, że obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brodnica przyjęte uchwałą Rady Gminy Brodnica nr XLI/247/2010 w dniu 27 września 2010 roku wymagało nowelizacji a Rada Gminy Brodnica zdecydowała uchwałą nr III/31/18 z dnia 28 grudnia 2018 r. o przystąpieniu do sporządzenia nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brodnica w 2020 roku prowadzono procedurę w sprawie zmiany studium.

Na terenie Gminy Brodnica w 2020 roku obowiązywało 26 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w miejscowościach: Cielęta, Karbowo, Kominy, Szabda, Gorzenica, Gortatowo, Niewierz, Wybudowanie Michałowo. Przeznaczenie terenów objętych planami sprowadza się do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usług oraz zabudowy przemysłowej.

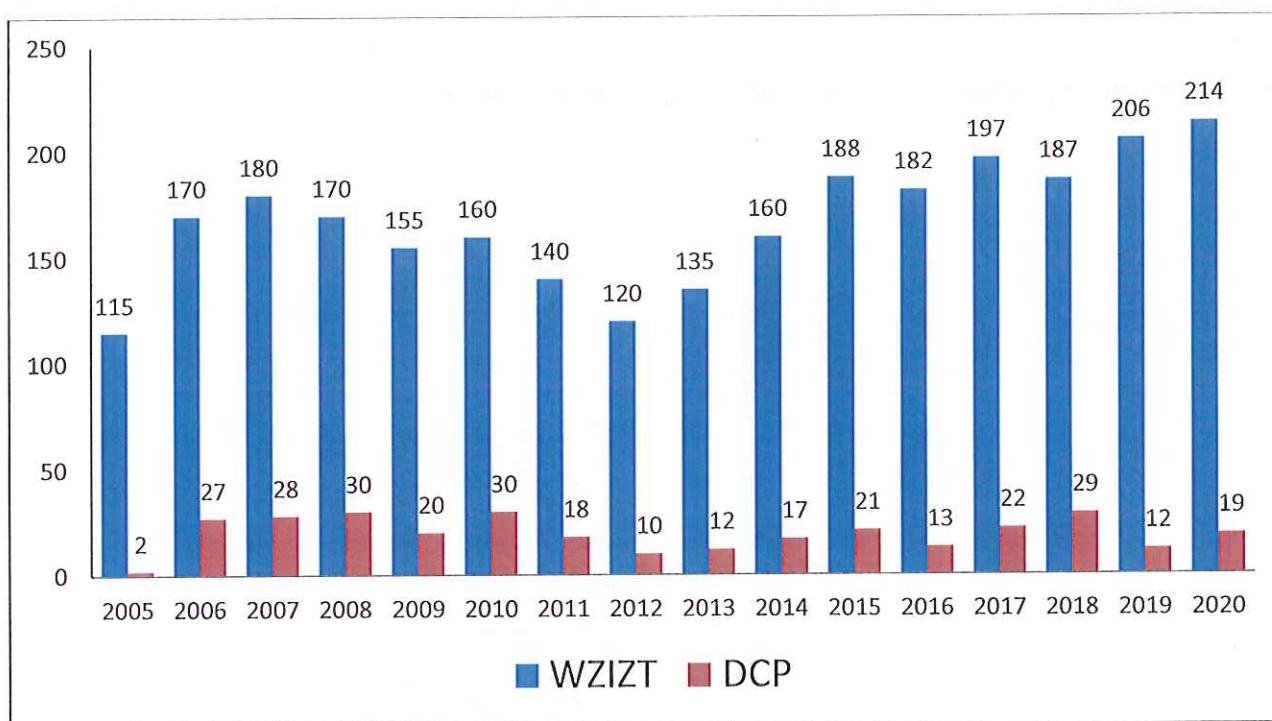
2. Decyzje o warunkach zabudowy

Gospodarowanie przestrzenią na obszarach pozbawionych miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego następuje na podstawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

oraz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. W 2020r. wydano 214 (w 2018r.- 187, w 2019r. - 206) decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz 19 (w 2018r. – 29, w 2019r. - 12) decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Decyzje te wydaje Wójt dla konkretnego inwestora na określoną inwestycję.

W obszarach bezpośrednio przylegających do granic miasta Brodnicy, zaznacza się wyraźny rozwój budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, co wiąże się ze zmianą dotychczasowego rolniczego wykorzystania terenów. Można to w szczególności zaobserwować na przykładzie miejscowości: Cielęta, Wybudowanie Michałowo, Szabda, Kruszyнки, Podgórz, Moczadła oraz Karbowo. W miejscowościach tych silnie rozwinęła się funkcja mieszkaniowa, a wraz z nią poprawia się stan infrastruktury technicznej. Miejscowości te mają szansę stać się znaczącymi ośrodkami o funkcjach komplementarnych w stosunku do miasta np. zaplecza mieszkaniowego, zaplecza gospodarczego, rekreacyjno-rozrywkowego.

Wykres 10. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz decyzje celu publicznego w latach 2005-2020.

3. Numeracja porządkowa nieruchomości

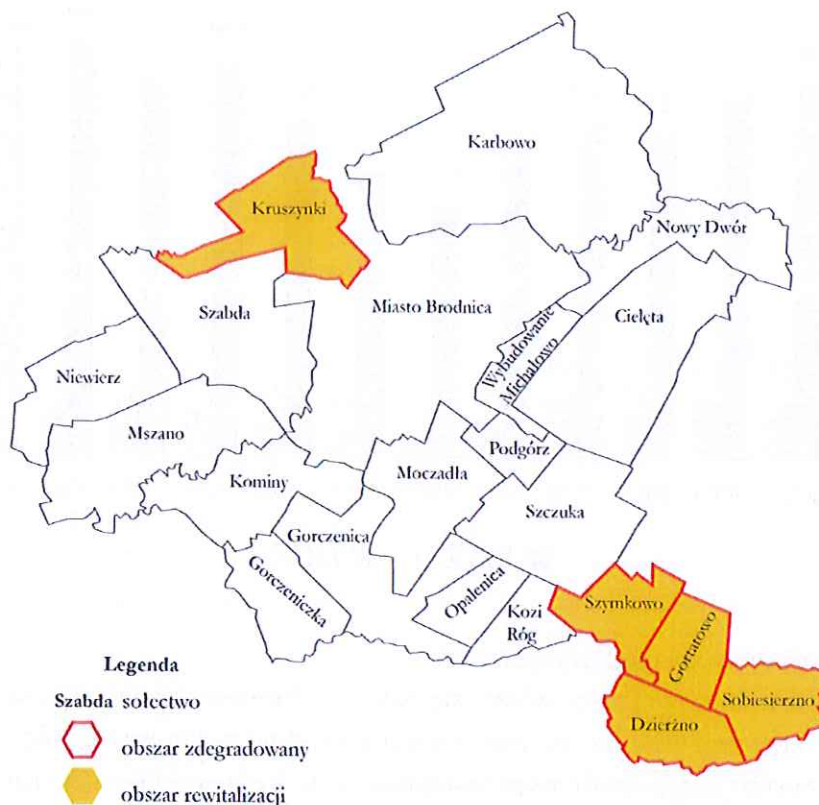
Intensywny rozwój budownictwa wiąże się także z koniecznością nadawania nazw ulicom. Istniejący szkielet numeracji oraz intensywny rozwój powoduje trudności techniczne przy nadawaniu numerów porządkowych (konieczność nadawania numerów z oznaczeniami literowymi). Dodatkowo komplikują sprawę dokonywane wtórne podziały nieruchomości, które powodują konieczność nadawania numerów przy nieruchomościach, które miały już nadany numer oznaczony przez cyfrę oraz literę alfabetu. W 2020 roku nadano 103 nowe numery nieruchomościom oraz przygotowano projekt uchwały nr XVIII/142/20 Rady Gminy Brodnica z dnia 16 października 2020 r. w sprawie przyjęcia nazwy ulicy (ul. Michałowska, Wybudowanie Michałowo).

C. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Brodnica na lata 2017-2023

Został przyjęty uchwałą nr XXXI/190/17 Rady Gminy Brodnica z dnia 24 października 2017 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Brodnica na lata 2017 – 2023, otrzymał pozytywną opinię Instytucji Zarządzającej RPO WK-P oraz został wpisany do Wykazu Programów Rewitalizacji Województwa Kujawsko – Pomorskiego na podstawie uchwały Nr 18/816/18 Zarządu Województwa Kujawsko- Pomorskiego z dnia 9 maja 2018r.

Planując prowadzenie działań rewitalizacyjnych i aby pozyskać na ten cel środki unijne, konieczne było opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji, zawierającego w szczególności: szczegółową diagnozę obszaru zdegradowanego, cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służące eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz szacunkowe ramy finansowe programu rewitalizacji. W wyniku przeprowadzonej szczegółowej diagnozy do obszaru spełniającego kryteria rewitalizacyjne na terenie gminy zaliczono sołectwa: **Dzierżno, Gortatowo, Kruszyńki, Sobieszyno i Szymkowo**. Obszar rewitalizacji stanowi 15,84% powierzchni gminy i jest zamieszkiwany przez 14,22% jej mieszkańców. Zasięg obszaru rewitalizacji na tle gminy przedstawia poniższa mapa.

Mapa 2. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji w gminie Brodnica

Źródło: Opracowanie własne

W roku 2020 na terenie Gminy Brodnica i obecnie wyznaczonym obszarze rewitalizacji nie podejmowano działań rewitalizacyjnych. Po aktualizacji w 2019 r. Programu Rewitalizacji uchwałą Rady Gminy Brodnica nr z dnia 27 września 2019 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Brodnica na lata 2017-2023 przygotowano dokumentację aplikacyjną do ogłoszonego 21 listopada 2019r. przez Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Pojezierze Brodnickie” konkursu. Po rozpatrzeniu wniosku, dnia 29 września 2020r. podpisano umowę o dofinansowanie projektu pn. „Remont świetlicy wiejskiej w Gortatowie i doposażenie świetlicy

wiejskiej w Bartnikach” z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Działania 7.1 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność RPO WK–P na lata 2014-2020. Po przeprowadzeniu postępowania przetargowego w dniu 17.12.2020r. zawarto umowę z wykonawcą. Przewidziane w projekcie roboty budowlane i zakup wyposażenia wykonane zostały w 2021r.

D. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Brodnica na lata 2016-2020

Zgodnie z Uchwałą nr XVII/89/16 Rady Gminy Brodnica z dnia 29.03.2016r. w sprawie uchwalenia Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Brodnica na lata 2016 – 2020 (ze zmianami), na dzień 31.12.2020r. gmina posiadała: 8 budynków mieszkalnych, w tym 1 budynek przeznaczony pod najem socjalny z 12 mieszkaniami, 3 lokale mieszkalne znajdujące się w 2 budynkach szkolnych. Łącznie gmina posiadała 48 lokali mieszkalnych. Większość budynków stanowiących mienie komunalne zostało wyremontowanych. Wszystkie budynki mają aktualne przeglądy techniczne, elektryczne i kominiarskie. Stan techniczny budynków jest dobry. W 2020 roku z zasobu mieszkaniowego sprzedano:

1) nieruchomość zabudowaną na działce nr 47/3 o pow. 0,3219 ha w Moczadłach 13/7 na rzecz dotychczasowego najemcy o łącznej powierzchni użytkowej 46,29 m² i pomieszczeń gospodarczych wraz z przynależnym gruntem i piwnicą. Udział w częściach wspólnych wynosi 119/1000. Cena zbycia po uwzględnieniu 40% bonifikaty wyniosła 27 600,00 zł;

2) 2 lokale mieszkalne w Karbowie na ul. Małgorzatka w drodze przetargu ustnego nieograniczonego oraz 1 lokal na rzecz dotychczasowego najemcy na działce nr 218/12 o powierzchni 0,1439 ha wraz z przynależnym gruntem:

- lokal nr 1 o powierzchni użytkowej 70,27 m², położony na parterze budynku z udziałem w gruncie pod budynkiem i części wspólnej nieruchomości - 331/1000. Cena zbycia na rzecz dotychczasowego najemcy po uwzględnieniu 40% bonifikaty wyniosła 33 600,00 zł,

- lokal mieszkalny nr 3 o powierzchni użytkowej 41,73 m², położony na parterze budynku z udziałem w gruncie pod budynkiem i częściach wspólnych nieruchomości - 197/1000. Cenę wywoławczą lokalu ustalono na 35.000,00 zł, zbyto w przetargu za kwotę 50 050,00 zł,

- lokal mieszkalny nr 5 o powierzchni użytkowej 34,31 m², położony na poddaszu budynku z udziałem w gruncie pod budynkiem i w części wspólnej nieruchomości 162/1000. Cenę wywoławczą lokalu ustalono na 50 000,00 zł, zbyto w przetargu za kwotę 50 500,00 zł..

Zgodnie z Wieloletnim Programem Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Brodnica zasady polityki czynszowej ustala Wójt w drodze zarządzenia. Stawki czynszu podlegają podwyższeniu lub obniżeniu zgodnie z tabelą czynników podwyższających lub obniżających stawkę bazową czynszu za lokale mieszkalne określoną w uchwale. Od 01.03.2020 roku obowiązywała stawka ustalona zarządzeniem Nr 117/2019 Wójta Gminy Brodnica z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie stawki czynszu obowiązującego w mieszkaniowym zasobie Gminy Brodnica w wysokości 2,60 zł (od 01.03. 2019r. do 29.02.2020r. - 2,55 zł) za metr kwadratowy powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego.

E. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Brodnica na lata 2020 - 2022

1. Dokument ten sporządzony został na podstawie art. 25 ust. 1, 2, 2a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami i przyjęty zarządzeniem Wójta Gminy Brodnica nr 2/2020 Wójta Gminy Brodnica z dnia 8 stycznia 2020r. Określa jedynie główne kierunki działań. W stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygnięcia o sposobie i formie gospodarowania zapadają

indywidualnie. Przyjmując plan wykorzystania zasobu nieruchomości nie wykluczono wystąpienia doraźnych potrzeb innego sposobu gospodarowania niż określony w planie.

2. Zasób nieruchomości Gminy Brodnica zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami obejmuje nieruchomości, które stanowią przedmiot własności Gminy Brodnica i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste, oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego Gminy Brodnica. Szczegółowy opis zasobu nieruchomości Gminy Brodnica i działań podejmowanych w 2020 roku w stosunku do zasobu znajduje się w rozdziale IV tj. w Informacji o stanie mienia komunalnego. Tam też zawarto informacje na temat sposobu zarządzania nieruchomościami gminy.

F. Program opieki nad zabytkami dla Gminy Brodnica

Na terenie Gminy Brodnica występują liczne zabytki architektury i budownictwa. Rejestr zabytków województwa kujawsko-pomorskiego jest prowadzony przez Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu. W rejestrze zabytków nieruchomych województwa kujawsko-pomorskiego, prowadzonym przez Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Toruniu, na terenie gminy Brodnica znajduje się jedenaście obiektów. Ich zestawienie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 28. Wykaz zabytków nieruchomych w Gminie Brodnica

Miejsco-wość	Adres	Obiekt	Data decyzji	Nr Rejestru	Typ własności	Stan Zachowania
Cielęta	Nr ewid. dz. 97/1 87-301 Cielęta	Kościół p.w. Św. Mikołaja	04.11.1931 r.	A/371	Wyznaniowa	Dobry
	Nr ewid. dz. 97/1, 97/2 87-301 Cielęta	Cmentarz przykościelny z kapliczką, krzyżem, studnią i ogrodzeniem	01.06.1987 r.	A/228	Wyznaniowa	Dobry
Gorczenica	Nr ewid. dz. 22/1 87-301 Gorczenica	Kościół p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego	13.07.1936 r.	A/368	Wyznaniowa	Dobry
Karbowo	Nr ewid. dz. 94/5 87-300 Karbowo	Zespół dworski: dwór, chlewnia, gołębnik, gorzelnia, kuźnia, obora, stodoła, park dworski, spichlerz ze stodoła, spichlerz	02.02.1988 r.	A/941	Prywatna	Ruina Zaniedbany Dobry Dobry Zaniedbany Zaniedbany Zaniedbany Zły Zaniedbany
Mszano	Nr ewid. dz. 266/2 87-301 Mszano	Kościół par. p.w. Św. Bartłomieja Apostoła	28.11.2013 r.	A/1650	Wyznaniowa	Dobry
Mszano	Nr ewid. dz. 94 87-301 Mszano	Kapliczka	24.11.2006 r.	C/91	Wyznaniowa	Dobry
Przydatki	Nr ewid. dz. 81/2 87-300 Przydatki	Pałac	29.01.1988 r.	A/541	Prywatna	Bardzo dobry
Przydatki	Nr ewid. dz. 81/2 87-300 Przydatki	Park przypałacowy	14.12.1989 r.	A/943	Prywatna	Bardzo dobry
Szabda	Nr ewid. dz. 32 87-300 Szabda	Most blachownicowy na rzece Drwęcy – na granicy z miastem Brodnica	22.11.1988 r.	A/1351	Skarbu Państwa	Zaniedbany

Miejscowość	Adres	Obiekt	Data decyzji	Nr Rejestru	Typ własności	Stan Zachowania
Szczuka	Nr ewid. dz. 75 87-300 Szczuka	Chata podcieniowa	04.06.1955 r.	A/1279	Prywatna	Dobry
Szczuka	Nr ewid. dz. 341 87-300 Szczuka	Kościół p.w. Św. Fabiana i Sebastiana	13.07.1936 r.	A/364	Wyznaniowa	Dobry

Źródło: opracowanie własne, na podstawie Wykazu zabytków architektury i budownictwa ujętych w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Poprzednio obowiązujący program przyjęty został uchwałą nr XIII/67/15 Rady Gminy Brodnica z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia Programu opieki nad zabytkami dla Gminy Brodnica na lata 2015 – 2018. W 2020 roku trwały prace przygotowawcze związane z opracowaniem nowego programu oraz uzgodnienia ewidencji i kart zabytków położonych na terenie gminy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Toruniu.

W 2020 roku, udzielono, zgodnie z uchwałą nr XIII/68/07 Rady Gminy Brodnica z dnia 03.12.2007r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków:

1) 3 dotacji w łącznej kwocie 26 670 zł Parafii w Gorzenicy na wykonanie prac konserwatorskich i restauratorskich kościoła wpisanego do rejestru zabytków Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pod numerem B/367/1-4” polegających na:

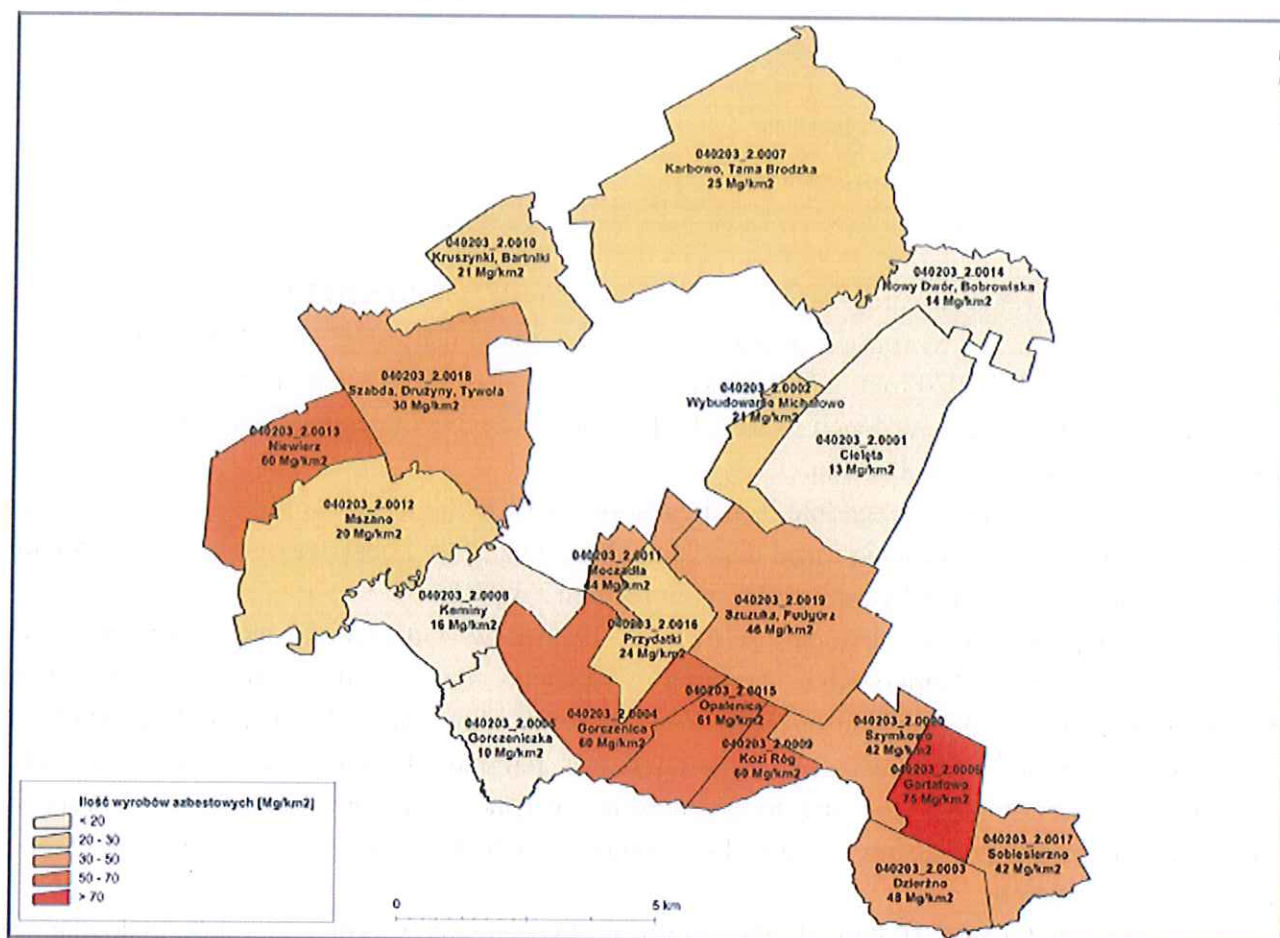
- opracowaniu projektu budowlano-konserwatorskiego remontu dachów oraz stropów kościoła,
- prace konserwatorskie i organmistrzowskie organów piszczalkowych w kościele,
- opracowanie programu prac konserwatorsko-restauratorskich dla elewacji, drzwi wejściowych oraz wewnętrznych kościoła;

2) dotacji w kwocie 10 940 zł dla Parafii w Mszanie na wykonanie robót budowlanych polegających na odwodnieniu dachu wieży kościelnej oraz prace konserwatorskie i restauratorskie przy stolarce drzwiowej zewnętrznej - drzwi główne kościoła. Dotacja obejmuje kościół pw. Św. Bartłomieja w Mszanie, wpisany do rejestru zabytków Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków pod numerem A/1650.

G. Gminny Program Usuwania Azbestu z terenu Gminy Brodnica

Uchwałą Nr XII/74/11 Rady Gminy Brodnicy z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Usuwania Azbestu z terenu Gminy Brodnica rozpoczęto w Gminie Brodnica realizację zapisów zawartych w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032. Przygotowanie Gminnego Programu Usuwania Azbestu z terenu Gminy Brodnica poprzedzone zostało wykonaniem inwentaryzacji pokryć dachowych i okładzin elewacyjnych wykonanych z płyt azbestowo-cementowych, a także innych wyrobów azbestowych. Wyniki inwentaryzacji zostały zebrane w bazie danych oraz na mapie rozmieszczenia wyrobów zawierających azbest.

Mapa nr 3. Rozmieszczenie wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Brodnica

Na mocy polskiego prawa wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest zostało dopuszczone w użytkowanych instalacjach lub urządzeniach nie dłużej niż do 31 grudnia 2032 r.

W 2020 roku przeprowadzono zadanie pn. „Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Brodnica”. Pierwszą inwentaryzację wyrobów zawierających azbest oraz Program usuwania azbestu z terenu Gminy Brodnica sporządzono w 2011r. W związku z tym, że duża część mieszkańców w ostatnich latach dokonywała wymiany pokrycia dachowego z budynków mieszkalnych nasza inwentaryzacja wymagała aktualizacji. Zadanie to wykonała firma EkoDialog Maciej Mikulski z Warszawy. Całkowity koszt zadania wyniósł 18.700 zł, z czego 14 300 zł to pozyskane dofinansowanie z Ministerstwa Rozwoju w ramach „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, a wkład własny Gminy wyniósł 4 400 zł. Posiadanie aktualnych danych dotyczących występowania i ilości wyrobów azbestowych umożliwi gminie pozyskiwanie kolejnych dofinansowań z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na zadania polegające na demontażu, transporcie i unieszkodliwianiu wyrobów zawierających azbest z terenu gminy.

Zadanie zatytułowane „Demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Brodnica” jest działaniem cyklicznym, które Gmina Brodnica realizuje już od 2012r. W 2020 roku zdemontowano oraz przetransportowano i zutylizowano 76,45 ton wyrobów zawierających azbest. Całkowity koszt zadania wyniósł 33 217,40 zł i został w całości sfinansowany z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Toruniu.

H. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

1. Zadania własne w zakresie gospodarki wodociągowej Gmina Brodnica realizuje na podstawie Uchwały Nr X/89/19 Rady Gminy Brodnica z dnia 27 września 2019 roku w sprawie uchwalenia Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Brodnica. Rozwój sieci wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych zaplanowano w wieloletnim programie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych będących w posiadaniu gminy Brodnica na lata 2017 - 2021 zatwierdzonym uchwałą Nr XX/110/16 Rady Gminy Brodnica z dnia 11 lipca 2016 r. (ze zm.). Wieloletni program rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych obejmuje planowany zakres usług wodociągowo – kanalizacyjnych, przedsięwzięcia rozwojowo-modernizacyjne w poszczególnych latach wraz z nakładami inwestycyjnymi i sposobami finansowania inwestycji oraz przedsięwzięcia racjonalizujące zużycie wody oraz odprowadzanie ścieków. W dokumencie tym określono rzeczowy, czasowy i kosztowy zakres przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych urządzeń wodociągowych w latach 2017 - 2021.

W 2020 roku w ramach realizacji przedmiotowego programu wykonano następujące zadania:

- a) Budowę sieci wodociągowych na obszarach obowiązywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i decyzji w sprawie zagospodarowania, w tym zakresie wybudowano łącznie 779 metrów sieci wodociągowych w miejscowościach: Gortatowo, Kominy, Karbowo, Wybudowanie Michałowo;
- b) Inwestycję rozbudowy zbiorników retencyjnych hydroforni w Szymkowie. W 2020r. zakończono rozpoczętą w poprzednim roku inwestycję;
- c) Wykonano dokumentację projektową na wykonanie pompowni wody w Bartnikach w celu podniesienia ciśnienia wody we wsi.
- d) W Szabdzie wykonano sieć kanalizacji sanitarnej systemu grawitacyjnego w obszarze obowiązywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o długości 1 299 metrów.

I. Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Brodnica przyjęty został uchwałą nr XIX/103/16 Rady Gminy Brodnica z dnia 15 czerwca 2016r. w sprawie przyjęcia „Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Brodnica” opracowanego w ramach projektu pn. „Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Brodnica”, nr POIS.09.03.00-00-390/13, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013. Celem opracowania „Planu gospodarki niskoemisyjnej Gminy Brodnica” było wsparcie działań na rzecz realizacji pakietu klimatyczno-energetycznego do roku 2020, tj.

1. redukcji emisji gazów cieplarnianych,
2. zwiększenia udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych,
3. redukcji zużycia energii finalnej poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

W *Programie* wyznaczone zostały cele ekologiczne, kierunki działań oraz poszczególne, skonkretyzowane zadania ekologiczne. Szereg zapisów ma bezpośredni wpływ na wdrażanie gospodarki niskoemisyjnej w Gminie. W ramach celu 1 **Racjonalizacja zużycia energii, surowców i materiałów oraz wzrost udziału zasobów odnawialnych** zaplanowano realizację następujących zadań:

- wprowadzenie bodźców ekonomicznych dla przedsięwzięć proekologicznych,

- promowanie nowych, małodopadowych technologii,
- wsparcie finansowe dla mieszkańców zmieniających system ogrzewania z węglowego na bardziej ekologiczny,
- modernizacja kotłowni w obiektach komunalnych,
- budowa instalacji umożliwiającej wykorzystanie OZE.

W ramach celu 2 **Zapewnienie wysokiej jakości powietrza** planuje się wdrażanie niżej wymienionych rozwiązań:

- eliminowanie węgla jako paliwa w kotłowniach komunalnych na rzecz paliw niskoemisyjnych,
- edukacja ekologiczna na temat wykorzystania proekologicznych środków energii oraz szkodliwości spalania odpadów,
- przebudowa i budowa dróg,
- przebudowa i budowa ścieżek pieszo-rowerowych.

W 2020 roku zrealizowano następujące zadania w zakresie gospodarki niskoemisyjnej:

- 1) Na podstawie uchwały nr XXXVIII/233/18 Rady Gminy Brodnica z dnia 12 kwietnia 2018r. w sprawie określenia zasad, trybu udzielania i sposobu rozliczania dotacji celowej osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony powietrza z budżetu Gminy Brodnicy w 2020 roku z dotacji w kwocie 2 000 zł na dofinansowanie modernizacji źródła ciepła opalanego paliwem stałym skorzystało 43 właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy. Łączna kwota udzielonych dotacji to 86 000 zł. Ponadto przygotowano projekt uchwały nr XX/157/20 Rady Gminy Brodnica z dnia 14 grudnia 2020r. w sprawie określenia zasad, trybu udzielania i sposobu rozliczania dotacji celowej osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym na dofinansowanie kosztów inwestycji z zakresu ochrony powietrza z budżetu Gminy Brodnica, która reguluje zasady udzielania dotacji na kolejny okres tj. do 31.12.2023r.
- 2) Wybudowano, przebudowano, zmodernizowano lub wyremontowano różnymi technologiami łącznie 6 075 metrów asfaltowych dróg gminnych, 1 670 metrów z kostki betonowej i 13 225 metrów dróg gruntowych. Udzielono także dotacji Powiatowi Brodnickiemu na rozbudowę i przebudowę dwóch dróg powiatowych przebiegających przez teren gminy.
- 3) Rozpoczęto realizację i wykonano około 80% zaplanowanych robót budowlanych inwestycji pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 560 poprzez budowę ścieżki pieszo-rowerowej z miejscowości Osiek przez wieś Gorczenica (Gm. Brodnica) do miasta Brodnicy” ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 w ramach PI 4e - Działanie 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnej - ścieżki rowerowe.

J. Program ochrony środowiska

1. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Brodnica na lata 2019-2022 z perspektywą do roku 2026” został przyjęty uchwałą nr VI/58/19 Rady Gminy Brodnica z dnia 24 kwietnia 2019 r. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, niniejszy dokument zawiera cele ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów. Program Ochrony Środowiska definiuje cele i zadania dla najbliższych 4 lat (2019-2022), opisuje monitoring realizacji Programu oraz prognozuje nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie założeń Programu.

2. Jako nadrzędny cel programu określono „Zrównoważony rozwój Gminy Brodnica wpływający na wysoką jakość życia mieszkańców oraz zachowanie walorów przyrodniczych na terenie gminy”. Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego Gminy, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

Tabela 29. Kierunki interwencji dla poszczególnych obszarów interwencji

L.P.	OBSZAR INTERWENCJI	KIERUNKI INTERWENCJI
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości powietrza na terenie Gminy; • Ograniczanie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł niskiej emisji, zwłaszcza benzo(a)pirenu; • Poprawa efektywności energetycznej budynków; • Termomodernizacja budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej; • Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczanie zagrożenia polami elektromagnetycznymi;
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych; • Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi;
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi; • Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki;
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczanie presji na wykorzystanie zasobów geologicznych złóż kopalin; • Zabezpieczenie przestrzenne obszarów pod kątem ochrony zasobów geologicznych złóż kopalin;
7.	GLEBY	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją rolniczą;

L.P.	OBSZAR INTERWENCJI	KIERUNKI INTERWENCJI
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie ilości odpadów trafiających bezpośrednio na składowisko oraz zmniejszenie uciążliwości odpadów; • Zapewnienie mieszkańcom możliwości segregowania odpadów komunalnych; • Likwidacja azbestu;
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie systemu obszarów chronionych; • Promocja walorów przyrodniczych i zrównoważony rozwój turystyki; • Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących, • Ochrona lasów
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	<ul style="list-style-type: none"> • Minimalizacja możliwości wystąpienia poważnych awarii; • Zwiększenie wsparcia dla jednostek straży pożarnych.

4. W ramach realizacji Programu w 2020 roku wykonano następujące zadania:
- 27 lipca 2020r. podpisano umowę z Urzędem Marszałkowskim na dofinansowanie projektu pn. „Inteligentne zarządzanie energią w budynku użyteczności publicznej Gminy Brodnica” w ramach Osi priorytetowej 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie, Działania 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 (konkurs nr RPKP.03.03.00-IZ.00-04-275/19). Po rozstrzygnięciu przetargu nieograniczonego prace termomodernizacyjne ruszyły 7 września i zostały zakończone 30 listopada 2020r. Wartość prac zgodnie z umową z wykonawcą wyniosła 890 300,58 złotych. Inwestycja otrzymała 722 997,39 złotych (tj. około 80%) kosztów kwalifikowanych dofinansowania ze środków unijnych;
 - udzielano dotacji na zastąpienie dotychczasowego źródła ciepła przez nowe źródło ciepła w postaci: ogrzewania gazowego; ogrzewania olejowego; ogrzewania paliwem stałym tj. kotłem na paliwo stałe, w tym biomasę, spełniającym wymagania określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe. W 2020 roku z dotacji skorzystało 43 mieszkańców gminy, którym udzielono łącznie 86.000 zł dotacji (po 2.000 zł);
 - rozpoczęto realizację i wykonano około 80% zaplanowanych robót budowlanych inwestycji pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 560 poprzez budowę ścieżki pieszo-rowerowej z miejscowości Osiek przez wieś Gorzenica (Gm. Brodnica) do miasta Brodnicy”;
 - wybudowano, przebudowano, zmodernizowano lub wyremontowano łącznie 20,98 km dróg gminnych różnymi technologiami, w tym: 6,075 km asfaltowych dróg gminnych, 1,68 km z kostki betonowej i 13,225 km dróg gruntowych;
 - na podstawie uchwały z 1 lutego 2017r. Rady Gminy Brodnica nr XXIV/145/17 w sprawie określenia zasad, trybu udzielania i sposobu rozliczania dotacji celowej osobom fizycznym i wspólnotom mieszkaniowym na dofinansowanie realizacji przydomowych oczyszczalni ścieków z budżetu Gminy Brodnica w 2020 roku dotacje na dofinansowanie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków otrzymało 8 mieszkańców gminy na łączną kwotę 32 000 zł (po 4 000 zł);
 - na podstawie uchwały nr XI/96/19 Rady Gminy Brodnica z dnia 15 listopada 2019 r. w sprawie określenia zasad, trybu udzielania i sposobu rozliczania dotacji celowej osobom fizycznym na dofinansowanie realizacji przyłączy kanalizacyjnych z budżetu Gminy Brodnica w 2020r. przyznano 8 dotacji na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych, w tym 7 dotacji po 3.000 zł i jedna w wysokości 2349,61 zł;
 - w ramach organizowania selektywnej zbiórki odpadów w 2020 roku oraz prowadzenia gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w dniu 17.01.2020r. ogłoszono przetarg nieograniczony na odbieranie i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych z terenu Gminy Brodnica w okresie od 01.07.2020r. do 30.09.2021r. Na przetarg wpłynęła tylko jedna oferta - Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych w Lipnie. W 2020r. odebrano następujące rodzaje i ilości odpadów z terenu gminy:

Tabela 30. Informacja o odebranych i zebranych odpadach komunalnych w 2020r.

I. INFORMACJA O ODEBRANYCH I ZEBRANYCH ODPADACH KOMUNALNYCH		
Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	1 851,04
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,535
20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,40

15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	469,54	
20 01 02	Szkło	0,46	
15 01 07	Opakowania ze szkła	2,90	
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	49,30	
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,62	
16 01 03	Zużyte opony	1,80	
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	138,48	
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	35,28	
20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	26,94	
15 01 04	Opakowania z metali	3,049	
17 04 05	Żelazo i stal	977,7281	
17 04 03	Ołów	0,0119	
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	7,21	
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	8,1663	
SUMA		3 577,4603	
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych z wyłączeniem odpadów budowlanych i rozbiórkowych		3 577,4603	
Łączna masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych		0	
INFORMACJA O DZIAŁAJĄCYCH NA TERENIE GMINY/ZWIĄZKU MIĘDZYGMINNEGO PUNKTACH SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH			
Liczba punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, funkcjonujących na terenie gminy/związku międzygminnego			
utworzonych samodzielnie przez gminę		utworzonych wspólnie z inną gminą lub gminami	
1		0	
a) informacja o zebranych odpadach komunalnych			
Adres punktu	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
PSZOK Gorzenica	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0,42
	20 01 39	Tworzywa sztuczne	1,40
	20 03 99	Odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	19,92
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,86
	20 01 02	Szkło	0,46
	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	1,54
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	3,96
SUMA			28,56

Źródło: opracowanie własne, na podstawie danych od podmiotów wpisanych od Rejestru Działalności Regulowanej oraz od podmiotów zbierających odpady.

K. Gminny program wspierania rodziny

1. Cele Programu

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 został ustanowiony uchwałą Nr III/24/18 Rady Gminy Brodnica z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Brodnica na lata 2019-2021. Koordynatorem programu jest Wójt Gminy Brodnica. Realizatorami programu są gminne jednostki organizacyjne w szczególności Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz stowarzyszenia realizujące zadania na rzecz wspierania rodziny, samorządy terytorialne, którym gmina może udzielić dotacji celowej lub współpracować na

zasadzie wzajemnej korzyści. Program adresowany jest do rodzin z dziećmi, które borykają się z problemami opiekuńczo - wychowawczymi. Celem Programu jest tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i jej prawidłowego funkcjonowania.

2. Realizacja Programu w 2020 roku przedstawiona jest w poniższej tabeli zawierającej omówienie sposobu realizacji zadań służących do osiągnięcia celu głównego nastąpi na podstawie mierników określonych w Programie.

Tabela 31. Realizacja Programu.

Cel szczegółowy 1: Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz pełnieniu funkcji opiekuńczej	
Ad.1.1.Stwarzanie warunków do powstawania rodzin wspierających	Pracownicy GOPS w ramach pracy socjalnej przeprowadzili rozmowy z 24 rodzinami w celu wspierania innych rodzin, między innymi w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego i pomocy edukacyjnej.
Ad.1.2.Wspieranie rodzin niezaradnych przez asystenta rodziny lub pracowników socjalnych	Pomocą asystenta rodziny objętych było 17 najbardziej potrzebujących rodzin. Rodziny te objęte były również pracą socjalną przez pracowników socjalnych.
Ad.1.3. Realizowanie programów profilaktycznych z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii	Zrealizowano następujące programy profilaktyczne: 1) z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych: a) Ogólnopolska Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł” dla uczniów szkół podstawowych, b) „Odpowiedzialny kierowca”, c) „Przemoc boli”, d) w okresie II-X 2020r. uczniowie szkół podstawowych uczestniczyli w 5 grupach (w Szabdzie, Karbowie, Gorczenicy, Bartnikach i Cielętach) opiekuńczo-wychowawczych z programem profilaktycznym, zorganizowanych w ramach kampanii edukacyjnej z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii Stowarzyszenia Producentów i Dziennikarzy Radiowych z Poznania (łącznie ok. 80 osób), - dzieci szkolne uczestniczące w Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” wzięły udział w konkursach ogólnopolskich, z tego czworo z grupy profilaktycznej działającej przy SP w Gorczenicy otrzymało wyróżnienia; 2) z zakresu narkomanii - realizacja materiału w 5 grupach opiekuńczo - wychowawczych z programem profilaktycznym „Dopalacze-powiedz stop” oraz „Narkotyki? To mnie nie kręci!”; 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowała do Sądu 8 wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego, w tym 3 osoby dobrowolnie wyraziły chęć podjęcia leczenia, 1 sprawę przekazano zgodnie z właściwością (zmiana miejsca zamieszkania), sprawę 1 osoby skierowano do Prokuratury Rejonowej w Brodnicy z prośbą o podjęcie stosownych działań.
Ad.1.4. Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad, warsztatów dla rodziców	Działania zrealizowane przez pracowników GOPS: - na bieżąco informowano rodziny o możliwości skorzystania z nieodpłatnych porad prawnych udzielanych w Starostwie Powiatowym w Brodnicy oraz o nieodpłatnej pomocy specjalistycznej w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i Poradni Rodzinnej, - podczas rozmów z około 109 rodzinami zwracano szczególną uwagę na konieczność racjonalnego gospodarowania budżetem domowym, - informowano rodziny o zachowaniu środków ostrożności w związku z COVID – 19 (część rodzin zabezpieczono w maseczki i płyny dezynfekcyjne). W dużej mierze działania musiały zostać ograniczone i prowadzone zdalnie z uwagi na obostrzenia związane z COVID-19.
Ad.1.5. Indywidualne poradnictwo zawodowe, psychologiczne i pedagogiczne dla rodzin wymagających wsparcia	Zadanie realizowano w ramach „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Brodnica” i zawartego porozumienia z Miastem Brodnica realizowanego przez Dział Poradnictwa Rodzinnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy. W zakresie poradnictwa rodzinnego udzielono 46 porad.
Ad.1.6. Promowanie rodzinnej integracji	Z uwagi na epidemię koronawirusa w 2020 roku i odwołanie wszelkich imprez integracyjnych nie realizowano tego zadania, z wyjątkiem przygotowania i przekazania w grudniu 107 paczek świątecznych dla dzieci.

Ad.1.7. Kursy, szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji wspierających rodzinę	Pracownicy GOPS, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup roboczych uczestniczyli w sześciu specjalistycznych szkoleniach, z których skorzystało łącznie 15 osób.
Ad. 1.8. Pomoc w ramach asystentury	Pracą asystenta rodziny objętych było 17 rodzin; w ustalonych indywidualnych planach pracy z rodzinami głównie przyjmowano pod uwagę następujące działania do realizacji: podnoszenie kompetencji rodzicielskich i umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, aktywizację społeczną, niwelowanie przemocy w rodzinie, podnoszenie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym racjonalnego wydatkowania pieniędzy, utrzymywanie porządku i czystości; monitorowano sytuację zdrowotną rodziny, sytuację edukacji dzieci w szkole i w domu, podnoszenia kwalifikacji zawodowych oraz aktywizacji zawodowej rodziców.
Cel szczegółowy 2: Rozpoznawanie i profesjonalna ocena zagrożeń dobra rodziny w celu zapobiegania sytuacjom kryzysowym	
Ad.2.1. Analiza sytuacji rodzin, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej	W 2020 roku 17 rodzin objętych było pracą z asystentem rodziny. W rodzinach tych występowały problemy opiekuńczo-wychowawcze, przemoc, uzależnienia, brak aktywizacji zawodowej, społecznej, zaniedbania w kwestii zdrowia, realizowania obowiązku szkolnego, prowadzenia prawidłowo gospodarstwa domowego. W 5 rodzinach była prowadzona procedura Niebieskiej Karty. 15 rodzin było zobowiązanych do współpracy z asystentem rodziny przez Sąd, z 5 rodzinami zakończono współpracę, w tym w 3 rodzinach z uwagi na osiągnięte cele we współpracy, w 1 rodzinie z powodu zaprzestania współpracy przez rodzinę oraz w 1 rodzinie z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania. Zgodnie z postanowieniem Sądu dwójka dzieci trafiła do pieczy zastępczej, jedno dziecko zostało przywrócone do rodziny biologicznej. Ogółem dzieci przebywających w pieczy zastępczej z rodzin współpracujących z asystentem rodziny było 11. W 2 rodzinach istniało realne zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.
Ad.2.2. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem	Monitorowanie sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem odbywało się poprzez wsparcie asystenta rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym. Nawiązano współpracę z kuratelą sądową, miejscową szkołą, poradnictwem specjalistycznym. Częstotliwość kontaktów z rodziną była zależna od potrzeb. Po zakończonej współpracy z rodziną (z uwagi na osiągnięte cele) asystent kontynuował jej monitoring przez kolejne 3 miesiące, natomiast w przypadku zakończenia pracy z rodziną (ze względu na brak współpracy lub brak efektów) monitorowanie jej funkcjonowania przejmował pracownik socjalny z danego terenu. W sytuacji zmiany miejsca zamieszkania – informowany był właściwy ośrodek pomocy społecznej.
Ad.2.3. Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (w tym pomoc psychologiczna i prawna) dla rodzin wymagających wsparcia	Konsultacje i poradnictwo rodzinne udzielane było rodzinom przez Poradnictwo Rodzinne MOPS w ramach zawartego porozumienia z Miastem Brodnica. Mieszkańcy skorzystali z 223 wizyt między innymi w zakresie uzależnień od alkoholu, narkotyków, hazardu i przemocy w rodzinie.
Ad.2.4. Prowadzenie terapii i mediacje	Poradnictwo Rodzinne objęło terapią 111 osób oraz rozmową wspierającą 73 osoby.
Ad. 2.5. Asystentura	Asystenturą w 2020 roku objęto 17 rodzin. Z 3 rodzinami zakończono współpracę z uwagi na osiągnięte cele przyjęte w planach pracy, z 1 rodziną zakończono współpracę z uwagi na zaprzestanie współpracy przez rodzinę i nie podjęcie indywidualnych działań celem poprawy sytuacji życiowej, 1 rodzina wyprowadziła się z terenu naszej gminy, natomiast z pozostałymi 12 rodzinami praca była kontynuowana.
Cel szczegółowy 3: Zapewnienie bezpieczeństwa dziecka i rodzinie	
Ad.3.1. Rozpoznawanie i monitoring w zakresie zapewnienia pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom zagrożonym kryzysem	Rozpoznano na podstawie złożonych wniosków i bazy danych w GOPS 232 rodziny zagrożone kryzysem. Po przeprowadzeniu wywiadów środowiskowych powyższe rodziny zostały objęte pomocą finansową (zasiłki stałe, okresowe, celowe) oraz niefinansową (pomoc w formie dożywiania, usługi opiekuńcze) oraz 340 rodzin objęto pomocą wyłącznie w formie pracy socjalnej. Ponadto udzielono najbardziej potrzebującym rodzinom pomocy w ramach zawartego porozumienia o współpracy z Brodnickim Centrum Caritas, 98 rodzin

	(267 osób w rodzinach) otrzymało nieodpłatną pomoc żywnościową w ramach Programu Operacyjnego „FEAD” na lata 2014-2020. Monitoring otrzymanej pomocy odbywał się wyrywkowo poprzez wizyty w rodzinach pracowników socjalnych i sprawdzenie celowości przyznanej pomocy.
Ad.3.2. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	Podczas wywiadów środowiskowych i współpracy z placówkami opieki zdrowotnej zmonitorowano w 36 rodzinach konieczność podjęcia działań w celu zapewnienia prawidłowej opieki zdrowotnej, konsultacji lekarskich.
Ad.3.3. Organizowanie różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin przejawiających trudności w funkcjonowaniu	Ze względu na zakazy obowiązujące w okresie pandemii odstąpiono od organizacji imprez i spotkań. Dzieci korzystały z możliwości uczestnictwa w różnego rodzaju projektach i zajęciach z zakresu sportu, kultury i w różnych formach wypoczynku letniego realizowanych przez organizacje korzystające z dotacji w ramach programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2020r.
Ad.3.4. Skierowanie i finansowanie pobytu dzieci i rodzin w sytuacjach kryzysowych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	Wsparciem objęto 9 rodzin poprzez umieszczenie i finansowanie pobytu: 2 dzieci w Domu Dziecka, 2 dzieci w Rodzinnym Domu Dziecka, 6 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej oraz 8 dzieci w rodzinie zastępczej.

L. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Brodnica na rok 2020

1. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Brodnica na rok 2020 przyjęty został uchwałą nr XII/109/19 Rady Gminy Brodnica z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie przyjęcia Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Brodnica na rok 2020. Programy zostały opracowane na podstawie diagnozy występujących problemów na terenie Gminy Brodnica i były kontynuacją zadań realizowanych w naszej gminie od kilku już lat.

2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 roku:

1) wydała 1 postanowienie na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa, 1 postanowienie na sprzedaż i podawanie alkoholu o zawartości od 4,5% do 18 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) oraz 1 postanowienie na sprzedaż i podawanie alkoholu o zawartości powyżej 18%;

2) dokonała 1 kontroli, podczas której skontrolowano 17 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Podczas kontroli nie stwierdzono żadnych odstępstw od zasad określonych prawem w powyższym zakresie;

2) rozpatrywała 7 wniosków z prośbą o zastosowanie leczenia odwykowego, ponownie rozpatrywała 3 sprawy z 2019r. oraz 1 z 2018r. i 1 z 2017r. Sprawy 6 osób skierowano do Sądu Rejonowego w Brodnicy z prośbą o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego, 3 osoby wyraziły chęć podjęcia dobrowolnego leczenia w Poradni Odwykowej w Brodnicy, sprawę 1 osoby zawieszono ze względu na jej wyjazd za granicę, sprawę 1 osoby przekazano do Prokuratury Rejonowej i 1 sprawę przekazano do gminy sąsiedniej zgodnie z właściwością miejscową z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania osoby, której dotyczy postępowanie;

3) ściśle współpracowała z Działem Poradnictwa Rodzinnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Brodnicy, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Sądem, Komendą Powiatową Policji, kuratorami sądowymi, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i innymi instytucjami zajmującymi się problematyką choroby alkoholowej i przemocy.

3. Część zadań gminy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi na podstawie zawartego z Gminą Miasta Brodnicy porozumienia realizowała samodzielna jednostka - Dział Poradnictwa Rodzinnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy. W 2020 roku przyjęto 180 osób z naszej gminy udzielając różnych form pomocy: przeprowadzono 65 rozmów wspierających, 84 terapie, przebadano bądź zdiagnozowano 8 osób oraz udzielono 36 porad. Liczba osób korzystająca z pomocy różnych specjalistów na przestrzeni kilku lat pokazuje, że mieszkańcy Gminy Brodnica umieją szukać pomocy dla siebie i członków swoich rodzin.

4. Ocena sytuacji przez GOPS w Brodnicy podczas realizacji zadania z zakresu pomocy społecznej.

Tabela 32 - Korzystający ze wsparcia finansowego wg danych GOPS w Brodnicy

Korzystający ze wsparcia GOPS w Brodnicy	Liczba rodzin/osób	
	2019r.	2020r.
Rodziny, którym udzielono wsparcia finansowego	225	199
w tym z problemem alkoholowym	19	20
Osoby regularnie nadużywające alkoholu /w tym mężczyźni	11/1	12/9
Osoby podejrzane o zażywanie narkotyków / w tym mężczyźni	0/0	9/7

5. Informacje z Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy.

KPP w Brodnicy ściśle współpracuje m.in. z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkołami, Działem Poradnictwa Rodzinnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brodnicy, pedagogami, kuratorem sądowym oraz Polskim Towarzystwem Zapobiegania Narkomanii Oddział w Brodnicy.

Tabela 33. Informacja dot. zdarzeń po spożyciu alkoholu i zdarzeń związanych z narkotykami wg danych z Komendy Powiatowej Policji w Brodnicy

Rodzaje zdarzeń	Ilość zdarzeń		
	2018r.	2019r.	do 31.X. 2020
Odnotowane wypadki drogowe na terenie Gminy Brodnica		9	7
Odnotowane kolizje drogowe na terenie Gminy Brodnica	137	147	90
Odnotowani nietrzeźwi kierowcy pochodzący z Gminy Brodnica	10	11	7
Odnotowani kierowcy po użyciu alkoholu pochodzący z Gminy Brodnica	3	3	0
Wnioski skierowane do Gminnych i Miejskich Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:			
Gmina Brodnica	6	6	1
Powiat Brodnicki	99	109	53
Przeprowadzone interwencje domowe:			
Gmina Brodnica	89	119	84
Powiat Brodnicki	1109	1309	1108
Sporządzone „Niebieskie Karty”:			
Gmina Brodnica	36	31	20
Powiat Brodnicki	181	267	201
Osoby zatrzymane z podejrzeniem o zażywanie narkotyków, uzależnione od narkotyków, podejrzane o ich rozprowadzanie (w powiecie).	41	41	38

KPP w Brodnicy nie prowadzi rejestru osób uzależnionych od narkotyków w związku z tym nie możliwe jest uzyskanie danych na ten temat dotyczących gminy.

6. Ocena zaspokojenia potrzeb z zakresu profilaktyki dotyczącej problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii z punktu widzenia edukacji gminnej.

Kolejny już rok na terenie Gminy Brodnica w 2020 roku w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii działało od 4 do 5 grup dla dzieci i młodzieży szkolnej. Zarówno w wyżej wskazanych grupach jak i w szkołach realizowano wiele programów profilaktycznych m.in.: „Spójrz inaczej”, „Spójrz inaczej na agresję”, „Narkotyki to mnie nie kręci”, „Narkotykom -NIE” i wiele innych. Dzieci i młodzież szkolna, wzorem lat minionych, brała udział w Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”. Uczniowie, którzy uczęszczali do grup opiekuńczo-wychowawczych z programem profilaktycznym oraz biorący udział w programach szkolnych wzięli udział w licznych konkursach. W gminnych szkołach podstawowych nie odnotowano interwencji Policji, przypadków picia piwa, palenia papierosów czy zażywania narkotyków.

Analizując informacje z różnych środowisk i instytucji można stwierdzić, że:

- 1) w roku 2020 w stosunku do roku 2018 i 2019 - zmniejszyła się liczba odnotowanych kolizji drogowych, natomiast wypadków drogowych utrzymuje się na podobnym poziomie,
- 2) w roku 2020 w stosunku do roku 2019 – na podobnym poziomie jest liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”. W związku z powyższym należałoby dalej kontynuować podjęte działania, ze szczególnym naciskiem w kierunku:
 - 1) podnoszenia świadomości kierowców oraz szeroko pojętego bezpieczeństwa uczestników ruchu drogowego związanych z przeciwdziałaniem nietrzeźwości na drogach,
 - 2) przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ł. Program współpracy Gminy Brodnica z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2020r.

Program ten został przyjęty uchwałą nr XI/101/19 Rady Gminy Brodnica z dnia 15 listopada 2019r. w sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy Gminy Brodnica z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2020r. Jako priorytet określono w programie realizację zadań w sferach zadań publicznych określonych w ustawie, tj. w zakresie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży, w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej a także w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.

W 2020r. ogólna kwota ujęta w budżecie gminy na realizację zadań przez organizacje pozarządowe wyniosła 100 000 zł. Współpraca o charakterze finansowym z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami pożytku publicznego polegała na zleceniu zadań w formie wsparcia takiego zadania wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie jego realizacji. Zlecenie zadań odbywało się w drodze otwartych konkursów ofert ogłoszonych w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego. Na ogłoszone cztery konkursy wpłynęło 29 ofert od 16 organizacji pozarządowych. Łączna wysokość środków przekazanych organizacjom po przeprowadzeniu konkursów wyniosła 99 590 zł, z tego przyznano: na zadania z zakresu kultury fizycznej 35 000 zł (zrealizowano 27 499,99 zł), wypoczynek letni dzieci i młodzieży 40 000 zł (zrealizowano 23 000 zł), na kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego 20 000 zł (zrealizowano 8 825,20 zł) oraz na działalność na rzecz osób niepełnosprawnych 4 590 zł (zrealizowano 4 590 zł).

Z uwagi na sytuację pandemiczną w kraju i w obawie o zagrożenie zdrowia mieszkańców i ogłoszone obostrzenia sanitarne nie wszystkie zadania zostały zrealizowane. Niektóre organizacje odstąpiły od realizacji zadań już na etapie podpisywania umów bądź zmieniały lub ograniczały zakres planowanych zadań na tryb on-line. Kilka organizacji zwróciło przyznane dotacje w części

lub w całości z uwagi na niemożność ich wykonania. Jedno zadanie zostało zrealizowane z pominięciem procedury konkursowej (art. 19a ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie) – z udziałem dotacji w kwocie 5 000 zł nagrano film (we współpracy ze Szkoła Podstawową w Gortatowie z siedzibą w Szczuce) podkreślający walory historyczne gminy z udziałem znanej w Polsce aktorki – Dagmary Bryzek.

Najwięcej beneficjentów wzięło udział w zadaniach (9 projektów) z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego poprzez organizację konkursów i innych form służących rozwojowi działalności kulturalnej następnie w zakresie upowszechniania kultury fizycznej (7 projektów), gdzie organizowane były różnorodne zajęcia rekreacyjno-sportowe w zakresie wielu dyscyplin sportowych, a w dalszej kolejności w wypoczynku letnim dzieci i młodzieży (4 zadania). W zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych złożono i zrealizowano dwa projekty: terapeutyczny i warsztatowy dla dzieci niepełnosprawnych.

Poniższa tabela przedstawia wskaźnik ewaluacji programu współpracy Gminy Brodnica z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w latach 2017-2020.

Tabela 34. Wskaźnik ewaluacji programu współpracy

Lp.	Wskaźnik ewaluacji	2017	2018	2019	2020
1	Liczba otwartych konkursów ofert	3	3	4	4
2	Liczba ofert złożonych w otwartych konkursach ofert	18	20	23	29
3	Liczba umów zawartych na realizację zadania publicznego w ramach otwartych konkursów ofert	18	20	23	29
4	Liczba ofert złożonych w trybie pozakonkursowym	0	0	0	1
5	Liczba umów zawartych na realizację zadania publicznego w ramach trybu pozakonkursowego	0	0	0	1
6	Wysokość wykorzystanej dotacji w złotych	71 861,00	89 307,27	89 152,27	63 915,19 + 5 000zł w trybie pozakonkursowym
7	Liczba beneficjentów realizowanych zadań ogółem	579	754	896	427
	w tym:				
	w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych	0	0	10	25
	upowszechnianie kultury fizycznej	343	428	324	173
	wypoczynek dzieci i młodzieży	110	120	120	101
	zadania z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	126	206	442	128 (w zakresie zadań on-line konkursy i filmy opublikowano na kanale YouTube i facebooku)

Na podstawie podanych powyżej danych zauważyć można, iż na przestrzeni ostatnich lat następuje wzrost liczby ofert złożonych w otwartych konkursach ofert na zadania publiczne na rzecz lokalnej społeczności. W 2020r. współpraca z organizacjami odbywała się na wielu płaszczyznach i dotyczyła różnych sfer pożytku publicznego. Gmina Brodnica wsparła zadania publiczne realizowane przez organizacje pozarządowe do wysokości 90% ich wartości. Organizacje

pozarządowe natomiast wniosły wkład w realizację swoich projektów w postaci własnych środków finansowych, środków pozyskanych z innych źródeł, a także pracy członków organizacji. Podejmowane działania w znacznym stopniu przyczyniły się do nawiązania pozytywnej współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi, a lokalnym samorządem. Pozwoliło to na aktywizację lokalnej społeczności oraz przyczyniło się do poprawy jakości życia mieszkańców naszej Gminy.

VI. Realizacja uchwał rady gminy/miasta

A. Omówienie ogólne

Rada Gminy Brodnica w roku 2020 podjęła 55 uchwał, z czego:

- 32 uchwały objęte były nadzorem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy;
- 30 uchwał podlegało publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

B. Stwierdzenia nieważności uchwał przez organy nadzoru lub sądy administracyjne

1. Wojewoda Kujawsko – Pomorski pismem z dnia 25 lutego 2020r. zawiadomił Wójta Gminy Brodnica o wszczęciu postępowania nadzorczego w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr XIII/110/20 Rady Gminy Brodnica z dnia 31 stycznia 2020r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Brodnica. Po złożeniu przez Wójta wyjaśnień w sprawie oraz podjęciu przez Radę Gminy Brodnica uchwały nr XV/120/20 z dnia 17 kwietnia 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Brodnica w określonym przez Wojewodę zakresie, postępowanie zostało zakończone.
2. Izba Obrachunkowa w 2020 r. nie wszczęła żadnego postępowania nadzorczego wobec uchwał podjętych przez Radę Gminy Brodnica i nie stwierdziła nieważności żadnej uchwały.
3. Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 8 grudnia 2020 r. (sygn. akt II SA/Bd 998/20) oddalono skargę na uchwałę nr X/85/19 Rady Gminy Brodnica z dnia 27 września 2019r. w przedmiocie nadania nazw ulic drogom publicznym. Wydanie wyroku nastąpiło na skutek złożenia w dniu 28 października 2020r. skargi przez mieszkankę gminy na przedmiotową uchwałę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy.

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

1. Porozumienia i umowy między samorządowe

1) Zgodnie z zawartym 18 maja 2018r. porozumieniem Gminy Brodnica, Gminy Miasta Brodnicy i Gminy Osiek o partnerstwie, którego przedmiotem jest wspólna realizacja inwestycji pn. „Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 560 poprzez budowę ścieżki pieszo – rowerowej z miejscowości Osiek przez wieś Gorczenica (Gm. Brodnica) do miasta Brodnicy” Gmina Brodnica jako lider projektu, po rozstrzygnięciu przetargu podpisała w dniu 10 grudnia 2019 roku umowę z wykonawcą - firmą Transbruk Barczyński Sp. z o.o. W 2020 roku trwały prace budowlane przy budowie ścieżki z Brodnicy do Osieka w wyniku których wykonano około 80% robót. Ponadto dnia 10 sierpnia 2020r. podpisana została nowa umowa z Województwem Kujawsko – Pomorskim w sprawie wyższego dofinansowania ścieżki. Wartość zgłoszonego przez gminę Brodnica zadania to 5 783 612,81 złotych natomiast dofinansowanie wyniesie 4 676 098,88 złotych. To najwyższa dotychczas kwota jaką pozyskaliśmy z UE na realizację jednego projektu. Projekt jest

współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 3. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie Działania 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020.

2) Na podstawie porozumienia z 26 października 2018 roku zawartego z Gminą Miasta Brodnicy w sprawie dofinansowania inwestycji drogowych oraz bieżącego utrzymania niektórych dróg miejskich. W roku 2020 w budżecie Gminy Brodnica została zaplanowana dotacja w wysokości 500 000 zł na realizację porozumienia. Niestety Miasto Brodnica nie wykonywało w 2020 roku modernizacji żadnej drogi, o której pisano w porozumieniu i w związku z tym dotacja nie została udzielona.

3) Dnia 10 kwietnia 2020r. Wójt Gminy Brodnica i Wójt Gminy Bobrowo zawarli umowę dotacji, zgodnie z którą Gmina Bobrowo udzieliła ze swojego budżetu Gminie Brodnica pomocy finansowej w formie dotacji celowej w wysokości 200 000 zł z przeznaczeniem na realizację inwestycji polegającej na przebudowie drogi gminnej nr 080546C w miejscowości Niewierz (droga Niewierz - Chojno) na odcinku o długości 939 metrów. Gmina Brodnica zrealizowała w 2020r. przedmiotową inwestycję i rozliczyła wykorzystaną dotację.

4) W dniu 12 sierpnia 2019r. Wójt Gminy Brodnica i Burmistrz Brodnicy zawarli porozumienie w sprawie realizacji zadania pn. „Przebudowa drogi w ul. Północnej w Brodnicy (na odcinku ok. 1,5km). Strony porozumienia wyraziły wolę wspólnego finansowania zadania i zobowiązały się do współdziałania i współpracy mającej na celu wykonanie w latach 2019-2020 dokumentacji technicznej dla tej inwestycji a realizacja robót budowlanych zostanie objęta odrębnym porozumieniem. W 2020r. Gmina Brodnica przygotowała dokumentację projektowo – kosztorysową dla budowy sieci kanalizacji deszczowej w ul. Północnej w Brodnicy finansowaną po 50% (po 25 000 zł) przez oba samorzady.

5) Zgodnie z zawartą z Powiatem Brodnickim umową z dnia 04.02.2020r. Gmina Brodnica udzieliła 167 460 zł dotacji na inwestycję pn. „Rozbudowa drogi powiatowej Nr 1829 C Cielęta – Szczutowo – Górzno na odcinku Cielęta – Jastrzębie” (na odcinku ok. 996 m). Inwestycja realizowana przez Powiat obejmuje wykonanie nowej nawierzchni jezdni, ścieżki pieszo - rowerowej, chodników, miejsc postojowych oraz odwodnienia drogowego. Umowa z wykonawcą została zawarta w dniu 10.09.2020r. i przewiduje zakończenie robót 15.09.2021r. Dotacja udzielona przez Gminę Brodnica została rozliczona w 2020r.

6) Na podstawie zawartej w dniu 04.02.2020r. umowy Gmina Brodnica udzieliła Powiatowi Brodnickiemu dotacji w kwocie 351 038 zł na zadanie pn. „Przebudowa drogi powiatowej Nr 1827 C na odcinku Gortatowo – Rokitnica” na terenie gminy Brodnica objęła 2,792 km odcinek drogi powiatowej. Inwestycja obejmująca m.in. poszerzenie nawierzchni drogi powiatowej, położenie nowych warstw nawierzchni, przebudowę zjazdów, skrzyżowań i przepustów oraz chodników została zrealizowana i rozliczona przez Powiat w 2020 roku.

2. Stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego

W 2020 roku Gmina Brodnica była członkiem następujących związków i stowarzyszeń zrzeszających m.in. samorzady:

- 1) Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej - to największa ogólnopolska organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Wspólne działania za pośrednictwem Związku pomagają w sposób zorganizowany walczyć o interesy członków. Działania ZGW RP są prowadzone na wielu płaszczyznach. Dotyczą zarówno negocjacji z Rządem, konsultacji w Parlamencie, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami, jak i działań w celu gospodarczego i kulturalnego rozwoju gmin wiejskich. Na dzień 15.05.2020r. członkami Związku Gmin Wiejskich RP było 635 gmin, obecnie 637 gmin z całego kraju. W 2020 roku Wójt Gminy Brodnica wziął udział w głosowaniu korespondencyjnym projektów uchwał ZGW RP we wrześniu i w listopadzie.
- 2) Stowarzyszenie Miast, Gmin i Powiatów Dorzecza Drwęcy - obejmuje swoim działaniem obszar dorzecza rzeki Drwęcy oraz zlewni rzeki Drwęcy. Stowarzyszenie ma na celu m.in. wspieranie i inicjowanie działań gmin, miast i powiatów, leżących w dorzeczu rzeki Drwęcy i jej dopływów na rzecz rozwoju kulturalnego i gospodarczego tego obszaru, podejmowanie działań na rzecz rozwoju demokracji lokalnej, pobudzania aktywności społecznej i dalszego upodmiotawiania społeczeństwa, działania na rzecz zmniejszenia ilości wytwarzanych zanieczyszczeń i odpadów na obszarze dorzecza rzeki Drwęcy oraz proekologicznego ich zagospodarowania, propagowanie rolnictwa ekologicznego oraz rozwoju eko- i agroturystyki, podejmowanie działań na rzecz ochrony środowiska lokalnego oraz wspieranie i prowadzenie wspólnych inicjatyw gospodarczych, mających wpływ na rozwój i bogacenie się gmin, miast i powiatów leżących nad rzeką Drwęcą (lub leżących w dorzeczu rzeki Drwęcy oraz jej zlewni). Obecnie do Stowarzyszenia należą: Miasto Brodnica, Gmina Brodnica, Powiat Brodnicki, Gmina Brzozie, Gmina Kurzętnik, Gmina Lubawa, Miasto Nowe Miasto Lubawskie, Powiat Nowomiejski, Gmina Ostróda, Miasto Toruń, Gmina Zbiczno, Gmina Grodziczno i Powiat Golubsko-Dobrzyński. W roku sprawozdawczym Wójt Gminy Brodnica uczestniczył w Walnym Zebraniu Członków Stowarzyszenia, które odbyło się 27 stycznia 2020r.
- 3) Stowarzyszenie „Lokalna Grupa Działania Pojezierze Brodnickie” - powstało w celu zwiększenia konkurencyjności obszaru poprzez poprawę jakości życia mieszkańców w wyniku zróżnicowania działalności gospodarczej, poprawę infrastruktury technicznej, stworzeniu produktu sprzedawanego pod wspólną marką przez grupę ludzi i przedstawicieli gmin: Bartniczka, Bobrowo, Brodnica, Brzozie, Jabłonowo Pomorskie, Zbiczno, zainteresowanych wspólnym działaniem. W roku 2015 do Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania Pojezierze Brodnickie” przystąpiły trzy kolejne gminy: Górzno, Osiek i Świdziebnia, które wyraziły wolę i chęć realizacji założeń nowej LSR na lata 2014-2020 razem z sześcioma pozostałymi gminami. W 2020 roku Wójt Gminy Brodnica uczestniczył w pięciu Walnych Zebraniach Członków LGD oraz w pięciu posiedzeniach Rady.

3. Udział wójta w różnych ciałach lokalnych (powiatowych) i regionalnych

1) Konwent Wójtów Gmin Wiejskich Województwa Kujawsko – Pomorskiego - został powołany do życia 31 sierpnia 2007 roku jako forum wymiany doświadczeń oraz wypracowania opinii i stanowisk w sprawach dotyczących gmin wiejskich. Jego członkami (ponad 100) są wójtowie gmin wiejskich i burmistrzowie gmin miejsko-wiejskich. Konwent Wójtów to okazja do wymiany doświadczeń, ale i dyskusji na temat problemów na terenach gmin i powiatów. Celem jest lepsza

współpraca i wspieranie lokalnych inicjatyw. W 2020 roku Wójt Gminy Brodnica wziął udział w dwóch posiedzeniach Konwentu Wójtów.

2) Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Brodnickiego - Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego w dniu 4 lutego 2015 roku przyjął założenia polityki terytorialnej województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2014 – 2020, które są usystematyzowanym zestawieniem procesu planowania i wdrażania polityki terytorialnej na czterech poziomach. Obszar Rozwoju Społeczno-Gospodarczego swoim zasięgiem obejmuje jednorazowo jeden Powiat a Starosta Powiatowy jest inicjatorem i koordynatorem przedsięwzięć w ramach ORSG. Ponadto podejmuje działania na rzecz stworzenia warunków dla współpracy w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego. Współpraca Starostwa Powiatowego z pozostałymi jednostkami terytorialnymi z obszaru powiatu i partnerami społeczno-gospodarczymi odbywa się w ramach Porozumienia, którego sygnatariuszami są przedstawiciele Powiatu oraz poszczególnych miast i gmin. W 2020 roku Wójt Gminy Brodnica wziął udział w dwóch posiedzeniach Komitetu Sterującego ORSG Powiatu Brodnickiego.

VIII. Inne działania prowadzone w 2020 roku

A. Realizacja inwestycji

Budżet na rok 2020 zakładał wydatki inwestycyjne w wysokości 16 086 531 zł. W trakcie realizacji zadań inwestycyjnych wydano kwotę 14 195 917,64 zł. Różnica między planem a wykonaniem wynika głównie z oszczędności uzyskanych w trakcie realizacji procesu inwestycyjnego. Wydatki były ponoszone między innymi na niżej wymienione zadania, których realizacja wygląda następująco:

1. Budowa sieci wodociągowych w miejscowości Gortatowo, Kominy, Karbowo, Wybudowanie Michałowo oraz sieci kanalizacji sanitarnej w Szabdzie. Na to zadanie wydatkowano 479 670,29 zł. W ramach inwestycji wykonano sieci wodociągowe o długości: 100 m w Gortatowie, 121 m w Karbowie, 314 m w Kominach oraz 244 m w Wybudowaniu Michałowo. W Szabdzie wykonano sieć kanalizacji sanitarnej systemu grawitacyjnego w obszarze obowiązywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego o długości 1.299 metrów. Przedmiotowa inwestycja otrzymała dofinansowanie w kwocie 398 936 złotych. Przyznane gminie środki pochodzą z konkursu na operacje typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

2. Dotacje na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy Brodnica. W roku 2020 udzielono 10 dotacji na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych po 3.000 zł oraz 12 dotacji na wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków po 4.000 zł każda. Po rozliczeniu udzielonych dotacji kwota wydatków na ten cel wyniosła łącznie 76 124,45 złotych.

3. Rozbudowa zbiorników retencyjnych hydroforni w Szymkowie. W 2019 r. wykonano około 30 % prac przewidzianych dokumentacją projektową, natomiast pozostałe prace wykonano i zakończono do 15 maja 2020 roku. Na ten cel wydatkowano w 2020 roku kwotę 740 106,09 zł.

Zadanie obejmowało następujący zakres prac: demontaż czterech istniejących zbiorników retencyjnych, niwelację terenu, wykonanie żelbetowych płyt fundamentowych pod nowe zbiorniki, montaż dwóch naziemnych, stalowych zbiorników retencyjnych o pojemności użytkowej 700 m³, średnicy około 10,14 metrów i wysokości całkowitej 10 metrów każdy, wykonanie nowych przewodów zasilających, ssących, przelewowych i spustowych do nowych zbiorników, wykonanie uzbrojenia przewodów, wpięcie nowo wybudowanych zbiorników do istniejącego układu, wykonanie układu sterowania: pompy – zbiorniki oraz systemu alarmowego zbiorników, a także zagospodarowanie terenu poprzez wykonanie chodników i wysiew trawy.

W ramach zadania wykonano również: wykonanie układu sterowania: pompy – zbiorniki oraz systemu alarmowego zbiorników, a także zagospodarowanie terenu poprzez wykonanie chodników i wysiew trawy.

4. Budowa pompowni wody dla wsi Bartniki. W 2020 roku na ten cel wydatkowano 6 850 zł. Za tę kwotę wykonano dokumentację projektową na wykonanie pompowni wody w Bartnikach w celu podniesienia ciśnienia wody we wsi.

5. Budowa drogi gminnej Szczuka – Cielęta. W 2020 roku wykonano ostatni odcinek drogi łączącej Szczukę i Cielęta. W ramach zadania przebudowano drogę gminną na odcinku o długości 2 802 metrów. Wykonano jezdnię z betonu asfaltowego o szerokości od 4,5 do 5 metrów oraz zjazdy na sąsiednie nieruchomości z nawierzchnią asfaltową, pobocza z kruszywa łamanego, oznakowanie pionowe i miejscowo ściek korytkowy do odprowadzania wód opadowych z jezdni.

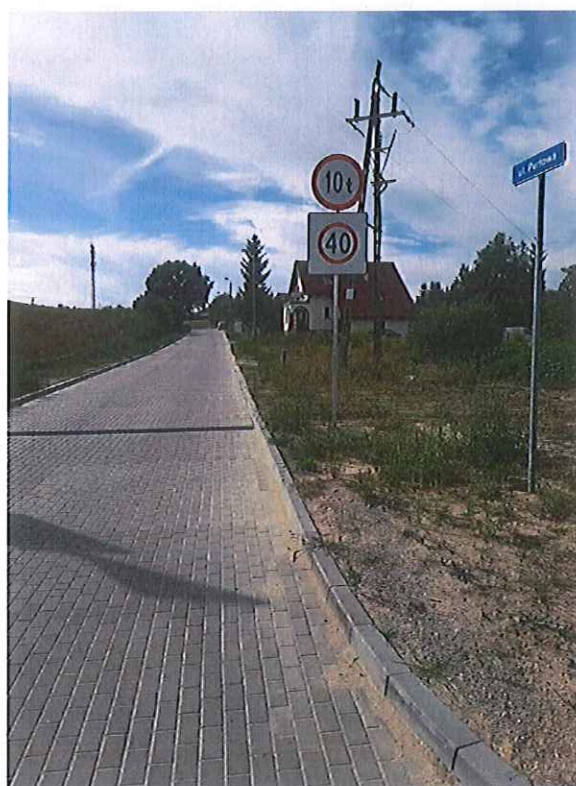

Wydatki na ten cel wyniosły 1 791 686,96 zł. Na realizację tej inwestycji Gmina Brodnica otrzymała dofinansowanie w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w wysokości 63,63 % kosztów kwalifikowanych.

6. Przebudowa drogi nr 080588C w Gorczenicy. Przebudowę drogi gminnej w Gorczenicy, łączącej drogę wojewódzką nr 560 z drogą gminną nr 80523C Kominy – Gorczenica rozpoczęto w 2019 roku i zakończono zgodnie z umową z wykonawcą do 15 maja 2020r. Inwestycja objęła między innymi wykonanie jezdni o szerokości 5 metrów z nawierzchnią z betonu asfaltowego oraz jednostronnego chodnika z kostki brukowej o szerokości 2 metrów i długości 371 metrów. Wykonano także zjazdy do nieruchomości, pobocza drogi, wpusty deszczowe z włączeniem do istniejącej studni kanalizacji deszczowej oraz oznakowanie pionowe. Wydatki na ten cel wyniosły 554 629,25 zł. Zadanie uzyskało 297 746 złotych dofinansowania z rządowego programu pn. „Fundusz Dróg Samorządowych”.

7. Przebudowa drogi nr 080574C ul. Sezamkowa w Karbowie. Przebudowa ul. Sezamkowej realizowana była w latach 2019 – 2020. W 2019 r. wykonano około 50 % prac przewidzianych dokumentacją projektową. Pozostałe roboty budowlane zostały wykonane, zgodnie z umową do 15 maja 2020r. Przebudowa ul. Sezamkowej została wykonana na odcinku o długości 653 metrów. Na zakres wykonanych prac składają się: jezdnie o szerokości 5 - 6 m z kostki brukowej o grubości 8 cm w zależności od lokalizacji ograniczona opornikiem betonowym oraz krawężnikiem najazdowym, zjazdy z kostki brukowej o grubości 8 cm, wpusty deszczowe (6 szt.) odprowadzające wodę do rowów chłonno – odparowujących, pobocza o szerokości 0,75 m oraz oznakowanie pionowe. Wydatki na ten cel wyniosły 378 201,69 zł. Gmina Brodnica uzyskała na wykonanie inwestycji na ul. Sezamkowej 307 867 złotych dofinansowania z programu rządowego pn. „Fundusz Dróg Samorządowych”.

8. Modernizacja/przebudowa nawierzchni dróg osiedlowych w Kruszynkach. W 2020 roku w Kruszynkach na osiedlu domków jednorodzinnych zrealizowana została inwestycja modernizacji i przebudowy dróg osiedlowych. Projekt objął łącznie budowę czterech dróg osiedlowych: ul. Perłową, Szafirową, Turkusową i Bursztynową o łącznej długości 1 033,3 metrów. Nowe jezdnie mają szerokość od 5 do 5,5 metra i wykonane są z kostki brukowej. Wykonano także zjazdy do posesji, pobocza, oznakowanie pionowe oraz rozwiązano problem odwodnienia poprzez wybudowanie kanalizacji deszczowej o łącznej długości 1.050,2 metrów. Na zadanie wydatkowano łącznie 1 691 464,29 zł. Część zadania w Kruszynkach, tj. projekt pn. „Przebudowa dróg gminnych nr 080596C (ul. Szafirowa), nr 080595C (ul. Turkusowa) oraz nr 080594C (ul. Bursztynowa) o łącznej długości 780 m w miejscowości Kruszynki” uzyskał 699 020 złotych dofinansowania z Państwowego Funduszu Celowego pn. „Fundusz Dróg Samorządowych”.

9. Modernizacja nawierzchni drogi gminnej Nr 080504C ul. Wąwozowa w Karbowie. W ramach przebudowy ul. Wąwozowej wykonano nową nawierzchnię o długości 980 m o szer. 4 m z betonu asfaltowego o grubości 5cm na warstwie profilująco - wyrównawczej z mieszanki mineralno - asfaltowej. Dodatkowo wykonano ograniczenie jezdni krawężnikiem betonowym najazdowym, pobocza o szerokości 0,75cm z kruszywa, odwodnienie poprzez spadki podłużne i spadek poprzeczny, wpust uliczny i studnię rewizyjną odprowadzające wodę do rowu w rejonie skrzyżowania ul. Jęczmiennej i Wąwozowej. Wydatki na ten cel wyniosły 293 067,75 zł.

10. Ulepszenie nawierzchni drogi gminnej w m. Karbowo - ul. Małgorzatka. Wykonane w 2020 roku zadanie stanowiło kolejny etap przebudowy ul. Małgorzatka i obejmowało następujący zakres prac: wykonanie jezdni o szerokości 5 m z mieszanki mineralno – asfaltowej o grubości 5 cm, zjazdy do posesji i na pola, pobocza o szerokości 0,5 m z kruszywa, wykonanie korytka ściekowego o długości 200 m, ustawienie krawężnika betonowego najazdowego na odcinku o długości 150 m.

Koszt realizacji zadania wyniósł 284 781,03 zł. Dofinansowanie w kwocie 25 000 zł pozyskano z Lasów Państwowych.

11. Ulepszenie nawierzchni drogi gminnej nr 80532C w miejscowości Szczuka. W ramach inwestycji, na którą wydatkowano łącznie 252 025,75 zł wykonano nową jezdnię drogi gminnej z betonu asfaltowego, zjazdów publicznych i indywidualnych (na pola i do posesji). Jezdnia o szerokości 4,5 metra i nawierzchni bitumicznej po obu stronach jest ograniczona poboczami z kruszywa o szer. 0,50 i 0,75 metra. Za poboczami odtworzono rów drogowy pozwalający na odprowadzenie wód opadowych z jezdni. Droga gminna nr 080532C na przebudowywanym odcinku 433 metrów nie tylko obsługuje kilka domostw, ale także łączy się z drogą gminną nr 080649C biegnącą w kierunku miejscowości Świerczyny Nowe na terenie Gminy Bartniczka.

12. Przebudowa drogi gminnej nr 080546C w miejscowości Niewierz. Zadanie polegające na przebudowie drogi gminnej z Niewierza w kierunku Chojna objęło wykonanie drogi z betonu asfaltowego o szerokości 4,5 metra na odcinku o długości 939,5 metrów - do połączenia z drogą gminną na terenie Gminy Bobrowo. Zadanie obejmowało również wykonanie zjazdów asfaltowych, poboczy z kruszywa łamanego, wymianę dwóch przepustów, odtworzenie rowu z zabezpieczeniem skarp płytami chodnikowymi, montaż barier ochronnych oraz oznakowanie pionowe. Wydatki na ten cel wyniosły 678 051,35 zł, w tym dotacja z Gminy Bobrowo w kwocie 200 000 złotych.

13. Modernizacja/przebudowa nawierzchni dróg gminnych - prace projektowe. Za kwotę 100 812 zł wykonano dokumentacje projektowe dla: przebudowy ulic Frezjowej, Goździkowej, Fiołkowej, Liliowej i Chryzantemowej w Karbowie, przebudowy ul. Widokowej w Wybudowaniu Michałowo oraz przebudowy odcinka drogi gminnej nr 80523C Kominy – Gorczenica.

14. Projekt na budowę chodnika w Moczadłach. Za kwotę 5 100 zł przygotowano dokumentację projektową dla budowy chodnika przy drodze gminnej w Moczadłach - od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 560.

15. Dotacja dla miasta Brodnica na modernizację dróg miejskich. Zgodnie z zawartym 26.10.2018r. porozumieniem z Miastem Brodnicą w roku 2020 w budżecie Gminy Brodnica została zaplanowana dotacja w wysokości 500 000 zł na realizację tego porozumienia. Niestety Miasto Brodnica nie wykonywało w 2020 roku modernizacji żadnej drogi, o której pisano w porozumieniu i w związku z tym dotacja nie została udzielona. W 2020r. Gmina Brodnica przygotowała dokumentację projektowo – kosztorysową dla budowy sieci kanalizacji deszczowej w ul. Północnej w Brodnicy finansowaną po 50% (po 25 000 zł) przez oba samorządy.

16. Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 560 poprzez budowę ścieżki pieszo-rowerowej z miejscowości Osiek przez wieś Gorczenica (Gm. Brodnica) do miasta Brodnicy. W 2020r. rozpoczęto realizację zawartej w dniu 10.12.2019r. umowy z wykonawcą inwestycji. Projekt obejmuje budowę ścieżki pieszo – rowerowej wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 560 na odcinku od miejscowości Osiek, przez miejscowość Gorczenica do Ronda Warszawskiego w Brodnicy. Ścieżka

łączy się z istniejącymi ciągami pieszym i rowerowym. Podstawowe parametry ścieżki pieszo – rowerowej: szerokość - 2,5 m i długość - 6,630 km. W 2020 roku wykonano około 80% zaplanowanych w ramach inwestycji robót budowlanych i wydatkowano 4 663 026,86 zł. Termin zakończenia budowy ścieżki określono na 30.04.2021r. Projekt jest współfinansowany przez partnerów (Gminę Miasta Brodnicy oraz gminę Osiek) oraz uzyskał dofinansowanie w kwocie 4 676 098,88 zł z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi priorytetowej 3. Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie Działania 3.4 Zrównoważona mobilność miejska i promowanie strategii niskoemisyjnych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020.

17. Dotacja dla Powiatu Brodnickiego na modernizację

dróg powiatowych. W 2020 roku udzielono łącznie 518 498 zł dotacji dla Powiatu na dwa zadania drogowe: „Przebudowy drogi powiatowej nr 1827C na odcinku Gortatowo - Rokitnica”, dla której dotacja z Gminy Brodnica wyniosła 351 038 zł oraz "Rozbudowy drogi powiatowej Nr 1829 C Cielęta - Szczutowo - Górzno na odcinku Cielęta - Jastrzębie” z dotacją z Gminy Brodnica w kwocie 167 460 zł.

18. Budowa zatoki autobusowej w Karbowie.

W 2020 roku za kwotę 59 999,99 zł zrealizowano prace przy budowie zatoki autobusowej w Karbowie tj. w ciągu drogi powiatowej relacji Żmijewo – Karbowo, przy skrzyżowaniu ulic Klubowej, Żmijewskiej i Małgorzatk. Zadanie obejmowało budowę zatoki autobusowej o długości 35 m i szerokości 5,5 m z nawierzchnią z kostki brukowej kolorowej o grubości 8 cm ograniczoną krawężnikami najazdowymi 15x22 cm oraz

krawężnikami betonowymi 15x30 cm, wykonanie peronu i chodnika o szerokości 1,5 – 1,8 m z nawierzchnią z kostki brukowej o grubości 6 cm, ograniczonej od strony zewnętrznej obrzeżem betonowym 8x30 cm oraz odtworzenie nawierzchni jezdni drogi powiatowej.

19. Termomodernizacja budynku UG Brodnica. W 2020 roku za kwotę 954 642,42 zł wykonano prace termomodernizacyjne UG Brodnica. W ramach zadania wykonano: docieplenie cokołów, ścian zewnętrznych i stropodachów, wymianę stolarki okiennej, drzwiowej (częściowo), wrót garażowych, parapetów zewnętrznych i wewnętrznych, wykonanie elewacji, cokołu, obróbek dekarских, orynnowania i rur spustowych, naprawę ścian po wymianie stolarki i malowanie pomieszczeń. Inwestycja opisana we wniosku pn. „Inteligentne zarządzanie energią w budynku użyteczności publicznej Gminy Brodnica” otrzymała 722 997,39 złotych (tj. około 80%) kosztów

kwifikowanych dofinansowania ze środków unijnych, w ramach Osi priorytetowej 3 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna w regionie, Działania 3.3 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym i mieszkaniowym w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020.

20. Dotacja na zakup specjalistycznego wyposażenia dla Szpitala w Brodnicy. 8 kwietnia 2020r. podpisano z Dyrektorem Szpitala Powiatowego w Brodnicy umowę dotacji z budżetu naszej gminy na zakup niezbędnego sprzętu i wyposażenia dla szpitala w Brodnicy. Zgodnie z podpisaną umową za 10 000 złotych dotacji zakupiono specjalistyczny wózek do transportu pacjenta w pozycji leżącej pod tlenem.

21. Budowa oświetlenia ulicznego na terenie gminy. Na realizację tego zadania wydatkowano 247 783,01 zł. W ramach inwestycji wykonano następujący zakres prac: 15 punktów oświetleniowych przy ul. Wąwozowej w Karbowie, 13 punktów oświetleniowych w obszarze obowiązywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Olsztyńskiej w Karbowie, 9 punktów oświetleniowych przy drodze wojewódzkiej nr 560 w Cielętach oraz 3 punkty oświetleniowe przy ul. Polnej w Wybudowaniu Michałowo. Wszystkie nowe punkty oświetleniowe mają na słupach stalowych zainstalowane energooszczędne lampy typu LED.

22. Budowa wiaty w Niewierzu oraz Nowym Dworze. W 2020 roku dwa sołectwa z terenu gminy Brodnica wzbogaciły się o nowe miejsca rekreacji i wypoczynku. W Nowym Dworze powstała wiatka rekreacyjna i parking a w Niewierzu obok świetlicy wiejskiej - wiatka rekreacyjna, ogrodzenie i parking. Obydwa obiekty oświetlone są lampami solarnymi w technologii LED. Inwestycje powstały dzięki uczestnictwu gminy w konkursie i pozyskaniu dofinansowania w wysokości 85 %

wartości zadania z Unii Europejskiej w ramach Stowarzyszenia „Lokalna Grupa Działania Pojezierze Brodnickie”, w ramach działania 4.2 „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność”, w ramach Priorytetu 4 "Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej", objętego Programem Operacyjnym "Rybacko i Morze" na lata 2014-2020 dla przedsięwzięcia w ramach LSR: Zagospodarowanie jezior, jako naturalnego waloru regionu dla celów rekreacji, turystyki i kultury. Wydatki na to zadanie poniesione w 2020 r. wyniosły 214 085,92 zł.

B. Wytwarzanie i zaopatrywanie w wodę

Na bieżące świadczenie usług w zakresie dostarczania wody wydatkowano kwotę 1 360 631,90 zł. Dochody ze świadczenia usług w tym zakresie wyniosły 1 281 263,07 zł.

C. Transport i łączność

W tym zakresie w roku 2020 wydatkowano kwotę 12 453 513,52 zł. Z tego na drogi gminne przeznaczono kwotę 7 209 190,27 zł, w tym 6 035 027,40 zł na wydatki inwestycyjne oraz

1 174 162,87 zł na bieżące utrzymanie dróg. Na utrzymanie przystanków autobusowych wydano 62 798,39 zł, w tym 59 999,99 zł na wydatki inwestycyjne. Na wydatki inwestycyjne związane z drogami wojewódzkimi wydano kwotę 4 663 026,86 zł. Udzielono również Powiatowi Brodnickiemu dotacji na przebudowę dróg powiatowych w łącznej wysokości 518 498 zł.

D. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Poniesione wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w 2020r. wyniosły 3 466 167,74 zł w tym na zadania inwestycyjne 333 783,01 zł. Na kwotę tę składają się wydatki poniesione na:

- gospodarkę ściekową wydatkowano kwotę 999 723,17 zł. Dochody ze świadczenia usług w tym zakresie wyniosły 971 969,71 zł;
- gospodarkę odpadami wydatkowano kwotę 1 667 123,67 zł. Dochody z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 1 167 162,81 zł;
- oczyszczanie miast i wsi (głównie usuwanie padłych zwierząt) 5 624,48 zł;
- ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu 86 000 zł, w tym na dotacje do wymiany źródła ciepła w domach mieszkańców 86 000 zł;
- wylapywanie bezpańskich psów, kotów i umieszczenie ich w schronisku 26 792,10 zł;
- oświetlenie ulic, placów i dróg 580 821,72 zł, w tym wydatki inwestycyjne - 247 783,01 zł;
- pozostała działalność (demontaż i utylizacja azbestu oraz transport, odzysk lub unieszkodliwienie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów oraz opakowań po nawozach i typu Big Bag) 100 082,60 zł.

E. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Na bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową w 2020 roku wydatkowano kwotę 81 912,84 zł. W tej kwocie zawiera się wpłata na fundusz celowy policji na kwotę 5 000,00 zł, oraz Państwowej Straży Pożarnej na kwotę 10 000 zł. Wydatki na zarządzanie kryzysowe oraz propagowanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym wyniosły 31 011,34 zł. Wydatki na działalność Ochotniczych Straży Pożarnych wyniosły 35 901,50 zł.

Z uwagi na wystąpienie na obszarze całego kraju choroby zakaźnej wywołanej wirusem SARS-CoV-2 odstąpiono od wszelkich uroczystości, konkursów i zawodów. Ochotnicze straże pożarne uczestniczyły w akcjach ratowniczych w dniach 18-21 czerwca oraz 6 lipca polegających na usuwaniu skutków gwałtownych burz oraz w dniach 7, 8, 11, 12, 14 i 17 sierpnia polegających na dogaszaniu pożarów powstałych w czasie żniw.

Dokument: Raport o stanie Gminy Brodnica w roku 2020

Opracowanie: mgr Witold Jastrzębski,
mgr Sylwia Gołębiowska,
mgr Jolanta Tomella,
Agnieszka Bytner
mgr Małgorzata Cieszyńska
mgr Anna Śliwińska,
mgr Marzanna Karbowska,
mgr Magdalena Budzich,
mgr inż. Sławomir Czubiel,
mgr Anna Ćwiklińska,
mgr Renata Nowakowska,
Marlena Pniewska,
mgr Paweł Szczechowski,
mgr Janusz Kiliński,
mgr Karolina Piwowska,
mgr inż. Edyta Zabłotna,
mgr Anna Mossakowska
mgr Paweł Wiśniewski,
mgr inż. Aniela Góra
mgr Emilia Kwiatkowska
Marek Pomianowski,
mgr Wiesława Jaranowska,

Redakcja: mgr Justyna Klimowska

Spis treści

I. Wstęp	2
II. Informacje ogólne	2
A. Ogólna charakterystyka Gminy Brodnica	2
B. Jednostki organizacyjne Gminy Brodnica	2
C. Demografia	2
D. Przedsiębiorczość i rynek pracy w gminie	6
E. Sytuacja społeczna	8
F. Pomoc społeczna	9
1. Realizacja świadczeń pomocy społecznej	10
2. Realizowane zadania przez asystenta rodziny w 2020 roku.	11
3. Usługi opiekuńcze	12
4. Podsumowanie	12
5. Zadania w zakresie wspierania rodziny	12
G. Zdrowie	13
H. Oświata i wychowanie	14
1. Sieć szkół i oddziałów w gminie	14
2. Dowóz uczniów do szkół Gminy Brodnica.	16
I. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	16
J. Kultura fizyczna i sport	17
III. Informacje finansowe	18
A. Wykonanie budżetu Gminy Brodnica na 2020 rok	18
B. Realizacja Funduszu sołeckiego	23
C. Środki pozabudżetowe (dofinansowania z funduszy europejskich) w 2020 roku	25
IV. Informacja o stanie mienia komunalnego	26
A. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności:	26
1. Ogólny stan gruntów	26
2. Stan nieruchomości zabudowanych gminy Brodnica:	26
3. Szczegółowe dane o zmianach w stanie mienia komunalnego w 2020r.:	27
5. Umowy na inne cele obowiązujące w 2020 roku:	28
B. Użytkowanie wieczyste	28
C. Dochody uzyskane z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania	28
D. Urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne	28
E. Drogi gminne oraz zadania wykonane w 2020 roku w celu poprawy ich stanu	29
F. Urządzenia melioracji wodnych szczegółowych	30
G. Oświetlenie drogowe	30
V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii	30
A. Strategia Rozwoju Gminy Brodnica na lata 2016-2025	30

1. Cele strategiczne	30
2. Stan realizacji Strategii:	31
B. Planowanie przestrzenne i rozwój budownictwa	34
1. Studium uwarunkowań i plany miejscowe	34
2. Decyzje o warunkach zabudowy.....	34
3. Numeracja porządkowa nieruchomości	35
C. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Brodnica na lata 2017-2023	36
D. Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Brodnica na lata 2016-2020	37
E. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Brodnica na lata 2020 - 2022	37
F. Program opieki nad zabytkami dla Gminy Brodnica	38
G. Gminny Program Usuwania Azbestu z terenu Gminy Brodnica	39
H. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych	41
I. Plan gospodarki niskoemisyjnej	41
J. Program ochrony środowiska	42
K. Gminny program wspierania rodziny	45
1. Cele Programu	45
2. Realizacja Programu w 2020 roku	46
L. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Brodnica na rok 2020	48
Ł. Program współpracy Gminy Brodnica z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2020r.	50
VI. Realizacja uchwał rady gminy/miasta	52
A. Omówienie ogólne	52
B. Stwierdzenia nieważności uchwał przez organy nadzoru lub sądy administracyjne	52
VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi	52
1. Porozumienia i umowy między samorządowe	52
2. Stowarzyszenia i związki jednostek samorządu terytorialnego.....	53
3. Udział wójta w różnych ciałach lokalnych (powiatowych) i regionalnych.....	54
VIII. Inne działania prowadzone w 2020 roku	55
A. Realizacja inwestycji	55
B. Wytwarzanie i zaopatrywanie w wodę	60
C. Transport i łączność.....	60
D. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	61
E. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	61